

ASPECTE ALE CIRCULAȚIEI MONETARE DE LA GURILE DUNĂRII ÎN SECOLUL AL IV-LEA p.Chr.

Victor H. Baumann

0.0 Cantitatea mare de monedă divizionară din secolul IV p.Chr., descoperită pe teritoriul fostei provincii Scythia Minor, reflectă, pe plan economic, perioada de reviriment de după instaurarea Tetrarhiei, perioadă marcată de profunde transformări în toate domeniile de activitate¹. În zona *limes*-ului nord-scythic, acest fenomen evidențiază, totodată, intensitatea și diversitatea raporturilor pe care Imperiul, în dorința de a păstra un climat de pace și securitate sporită la granițele sale, le întreținea cu lumea tot mai pestriță din spațiul nord-dunărean.

0.1 Din acea perioadă ne-au parvenit informații referitoare la comerțul din zona cetății Noviodunum, pe unde se efectuau periodic intense și fructuoase schimburi de mărfuri. Themistius (*Oraison*, X), care se afla în anul 369 p.Chr. la gurile Dunării, amintește de târgurile și târgușoarele sezoniere care se organizau în vecinătatea cetăților romane de pe malurile Dunării. Autorul apreciază ca foarte mari veniturile rezultate din tranzacțiile comerciale. În afara comerțului local dintre soldați, populația civilă din teritoriu (vicani și fermieri) și "barbari", negustori din diferite provincii romane, interesați în câștigurile mari pe care le puteau realiza aici, aduceau din imperiu vin, grâne, uleiuri, sare și arme (*A. Piganiol*, 299). Ammianus Marcellinus vorbește deseori de negustorii din Asia Mică care se duceau să cumpere robi de peste Dunăre (*V. Velkov*, 158). Piețe de graniță existau pe Dunărea bănățeană la Aquincum (*C. Patsch*, 39), pentru sarmați; la Sucidava și Constantiniana Daphne, pentru populația romanizată din stânga Dunării și, la Dinogetia și Noviodunum, pentru întregul spectru de populații care alcătuiau "lumea gotică".

Statul roman a instituit o politică protecționistă, stabilind locuri unde negustorii romani erau autorizați să-și schimbe produsele cu "barbarii" și a interzis exportul anumitor articole de care avea neapărată nevoie². Funcționari speciali erau angajați în controlul relațiilor comerciale cu lumea "barbară". Un *comes mercianorum*, căruia trebuia să i se prezinte toți negustorii³, dispunea de un birou special de vameși și era ajutat, în reglementarea comerțului, de armata de graniță.

Rețeaua de șosele strategice care unea Imperiul cu frontiera sa dunăreană, constituia un mijloc eficace de vehiculare a diferitelor produse necesare schimbului la graniță⁴. Un rol aparte îl dețineau transporturile maritime și fluviale. Foarte probabil, la Noviodunum existau ateliere de construcții navale și de întreținere a navelor romane (*V. Velkov*, 119). Flota dunăreană a jucat un rol important în relațiile Imperiului cu regiunile de la nordul fluviului⁵.

Desigur că acest context nu putea decât să stimuleze raporturile economice și culturale dintre populațiile aflate pe ambele maluri ale Dunării, explicându-se astfel

și caracterul dinamic al acestor relații în primele șapte decenii ale secolului al IV-lea p.Chr.

1.0 Circulația monetară din teritoriul noviodunens reprezintă un capitol aparte al numismaticii dobrogene. Explicația constă în numărul impresionant de monede descoperite de-a lungul anilor, în special în zona cetății Noviodunum, o bună parte aflându-se și astăzi în colecții particulare. Aceste descoperiri monetare îmbracă ultimele două secole ale mileniului I a.Chr., mileniul I p.Chr. și prima jumătate a mileniului II, oglindind, pe plan economic, întreaga evoluție istorică a acestui teritoriu. Din considerente lesne de înțeles, o tratare exhaustivă a fondului monetar existent în prezent este greu de realizat, fără o abordare prealabilă a unor loturi consistente și revelatoare, pe etape istorice bine definite.

1.1 Pentru circulația monedei romane divizionare în teritoriul noviodunens, secolul IV răspunde acestor criterii. În acest sens, am ales un eșantion de 641 monede de bronz (*folles*), alcătuit din două grupe. O primă grupă este formată din loturile monetare provenite din siturile din teritoriu, cercetate prin săpături arheologice: 53 monede descoperite în bazilica paleocreștină din Niculițel⁶; 77 monede provenite din ferma romană de la Telița-punctul "La Pod"⁷; 142 monede descoperite în așezarea rurală de la Telița-punctul "Amza"⁸; 86 monede din complexul meșteșugăresc de la Telița- punctul "Hogea"-Valea Morilor⁹. Cele patru loturi monetare însumează un număr de 358 de piese și se regăsesc în cataloagele unor publicații de specialitate (cf. notele 6 - 9).

Cea de-a doua parte a eșantionului luat în studiu cuprinde un număr de 283 monede descoperite întâmplător în zona cetății Noviodunum și intrate în patrimoniul Muzeului de Arheologie din Tulcea prin donații și achiziții. Dintre acestea, un număr de 67 de piese a fost publicat în 1984 de Fl. Topoleanu¹⁰. Un inventar general al eșantionului îl prezentăm în *anexele 1 - 6*, care însoțesc prezenta lucrare. Piesele nepublicate de la Noviodunum au fost determinate, în funcție de intrarea lor în colecțiile numismatice ale muzeului, de către colegii E. Oberländer-Târnoveanu, Cristina Opaît, Radu Ocheșeanu și Mihaela Iacob. Nu le-am inclus într-un catalog aparte, ci, în anexe, împreună cu celelalte monede publicate, fiindu-ne necesare pentru analiză numai datele referitoare la emitenți, monetării sau tipuri monetare și cronologie absolută.

Am abordat metoda clasică, de repartizare a monedelor pe ateliere monetare, într-o perioadă de 130 de ani (a. 295 - 423 p.Chr.), perioadă împărțită în 11 etape cronologice, stabilite mai mult sau mai puțin arbitrar, începând cu emisiunile Tetrarhiei și sfârșind cu emisiuni de la începutul secolului V, până la marile invazii hunice din anii 420 - 423 p.Chr. (*tabelele 1 - A., B., C.*). Repartizarea monedelor din siturile de la Telița, Niculițel și Isacceia (Noviodunum) pe emitenți este redată în *tabelul D*. În *tabelele 2 - A., B., C.*, sunt calculați coeficienții monede/ani. Am apelat la un tabel sinoptic (*E.*) în care am inclus monetăriile prezente în zona cetății și a teritoriului rural, în perioada dintre anii 295 și 423 p.Chr., pentru a reda proporția monetarului circulant, media frecvențelor cumulate, ponderea atelierelor ca medie a

frecvențelor cumulate și, ca rezultată a acestora, ponderea atelierelor pe zone geohistorice. Aceste rezultate au fost reprezentate grafic în histogramele care însoțesc textul.

2.0 În urma sistematizării datelor obținute, am desprins câteva observații utile celor interesați în circulația monedei romane la gurile Dunării în secolul IV p. Chr.

În primul rând se remarcă numărul mare de monede cu centru neprecizat, datorită stării proaste de conservare a pieselor, multe dintre ele arse, altele tocite.

Făcând abstracție de monedele cu centru neprecizat, 345 de piese (din totalul de 641) sunt emisiuni provenite din 14 monetării. În zona cetății Noviodunum, în așezarea rurală de la Telița-Amza și în *officina* romană de pe Valea Morilor sunt prezente 11 ateliere monetare, în timp ce în *villa rustica* de la Telița-La Pod și în interiorul monumentului paleocreștin din Niculițel sunt prezente doar 9, respectiv 8 monetării.

Din punct de vedere cantitativ, ordinea acestor monetării în situri este următoarea:

Nr. crt.	Noviodunum	Telița-Amza	Telița-Valea Morilor	Telița-La Pod	Niculițel-bazilica
1.	<i>Constantinopolis</i> 43	<i>Heraclea</i> 17	<i>Heraclea</i> 9	<i>Heraclea</i> 7	<i>Constantinopolis</i> 11
2.	<i>Heraclea</i> 28	<i>Cyzicus</i> 17	<i>Constantinopolis</i> 7	<i>Cyzicus</i> 6	<i>Thessalonica</i> 5
3.	<i>Cyzicus</i> 24	<i>Constantinopolis</i> 13	<i>Nicomedia</i> 5	<i>Thessalonica</i> 5	<i>Cyzicus</i> 5
4.	<i>Thessalonica</i> 18	<i>Thessalonica</i> 11	<i>Cyzicus</i> 5	<i>Nicomedia</i> 4	<i>Nicomedia</i> 3
5.	<i>Nicomedia</i> 13	<i>Antiochia</i> 7	<i>Siscia</i> 3	<i>Alexandria</i> 3	<i>Siscia</i> 2
6.	<i>Siscia</i> 12	<i>Nicomedia</i> 5	<i>Thessalonica</i> 3	<i>Siscia</i> 2	<i>Roma</i> 1
7.	<i>Antiochia</i> 5	<i>Siscia</i> 5	<i>Roma</i> 3	<i>Roma</i> 1	<i>Aquileia</i> 1
8.	<i>Aquileia</i> 3	<i>Roma</i> 3	<i>Sirmium</i> 2	<i>Lugdunum</i> 1	<i>Heraclea</i> 1
9.	<i>Roma</i> 1	<i>Sirmium</i> 2	<i>Treveri</i> 1	<i>Antiochia</i> 1	-
10.	<i>Arelate</i> 1	<i>Lugdunum</i> 1	<i>Aquileia</i> 1	-	-
11.	<i>Lugdunum</i> 1	<i>Aquileia</i> 1	<i>Antiochia</i> 1	-	-

Global, pe primul loc se află Constantinopolis, cu 89 de monede, urmat de Heraclea, cu 62 de monede, Cyzicus cu 58, Thessalonica cu 42, Nicomedia cu 31, Siscia cu 24, Antiochia cu 14 monede, Roma cu 8, Aquileia cu 6, Sirmium cu 4, Lugdunum și Alexandria cu câte 3 monede, Arelate și Treveri cu câte un exemplar (vezi *tabelul 1. C.*).

Pentru a face o paralelă cu situația existentă în alte centre romane de la gurile Dunării, am întocmit, pe baza loturilor de la Troesmis și Halmyris, publicate în anii 1980 și 1991¹¹, tabele cu repartitia descoperirilor monetare pe ateliere și etape cronologice, împreună cu procentajele și coeficienții monede/ani (*tabelele F și H*).

La Troesmis, din lotul de 94 de piese monetare, din perioada anilor 295 - 423 p.Chr., 66 au centrul de proveniență cunoscut. Ordinea monetărilor prezente la Troesmis este următoarea: Heraclea (13), Constantinopolis, Nicomedia și Cyzicus (11), Thessalonica (10), Siscia (9) și Ticinum (1). La Halmyris, dintr-un lot de 115 piese monetare, numai 56 sunt cu centrul de emisiune precizat. Ordinea monetărilor prezente aici este următoarea: Constantinopolis (16), Siscia, Thessalonica și Heraclea (7), Nicomedia (5), Roma și Cyzicus (4), Alexandria (3), Lugdunum, Treveri și Antiochia (1). La Halmyris situația este asemănătoare celei de la Noviodunum, atât în privința numărului de ateliere prezente, cât și a ordinii primelor trei. Situația de la Troesmis se aseamănă întrucâtva aceleia din nordul Dobrogei¹², unde dintr-un lot alcătuit din 187 monede încadrate cronologic în perioada anilor 313 - 408 p.Chr., 136 sunt cu monetăria precizată. Ordinea celor 12 ateliere atestate este următoarea: Constantinopolis (41), Nicomedia și Cyzicus (21), Heraclea (15), Thessalonica (11), Siscia (10), Antiochia (9), Ticinum, Aquileia și Alexandria (2), Lugdunum și Sirmium (1).

Ordinea primelor șase monetării se dovedește valabilă și prin însumarea loturilor de la Troesmis și Halmyris cu cel din nordul Dobrogei.

2.1 Compoziția oarecum diferită a eșantionului monetar din zona Telița-Niculitel-Isaccea (Noviodunum), în care Heraclea ocupă locul 2 și Thessalonica locul 4, ne îndreptățește să facem o analiză mai atentă asupra fluxului monetar în siturile din teritoriul noviodunens.

Examinarea coeficienului monede/ani din *tabelul 2 C* evidențiază o creștere a acestuia în primele cinci etape cronologice, de la 1,7 în perioada Tetrarhiei până la 14,5 la sfârșitul domniei lui Constantius II. În primele două etape ponderea o deține Heraclea cu 27 de monede, urmată de Cyzicus cu 10. Siscia cu 7 și Thessalonica cu 6 monede sunt prezente în etapa a II-a. De remarcat prezența Nicomediei și Aquileiei în ambele etape, dar cu un număr redus de monede; prima cu 4, cea de-a doua cu 2, și prezența atelierelor italice (Roma, Arelate) și belgice (Treveri) cu câte o monedă. În cea de-a treia etapă, corespunzătoare domniei lui Constantin cel Mare, întâlnim o cantitate sporită de monede, 87, care, raportată la cei 13 ani, dublează coeficientul monede/ani de la 3,18 în etapa a II-a, la 6,6. Ponderea o dețin atelierile constantinopolitane, cu 16 monede și, din această etapă, prezența lor va fi preponderentă în circulația monetară din teritoriul noviodunens. Constantinopolis este urmat de Thessalonica cu 13 monede, de Heraclea și Cyzicus cu câte 10 monede.

Remarcăm pătrunderea emisiunilor monetare din Antiochia (6) și prezența Romei cu 4 monede, număr egal cu cel al Nicomediei. În etapele a IV-a și a V-a, care corespund anilor de domnie ai lui Constantius II, este înregistrată aproximativ jumătate din cantitatea de monedă a eșantionului luat în studiu (307 din totalul de 641 monede), cu un coeficient m/a în etapa a IV-a de 11,66 și de 14,43 în etapa a V-a. Fenomenul se datorează probabil reformelor întreprinse de Constantin cel Mare¹³, ale căror rezultate se observă mai ales la mijlocul secolului al IV-lea p.Chr. Constantinopolis continuă să ocupe primul loc cu 27 monede, fiind talonat de Cyzicus cu 26 monede. Heraclea ocupă locul 3 cu 18 monede, fiind urmată de Thessalonica și Nicomedia cu câte 16 monede. Siscia, care în etapa a III-a înregistra o singură prezență, revine în circulația monetară cu 10 monede¹⁴. Alături de Siscia, un alt atelier panonic, Sirmium, este prezent în etapa a V-a, cu 2 monede, descoperiri efectuate în așezarea rurală de la Telița-Amza și în *officina* de pe Valea Morilor. Dintre atelierelor apusene, Lugdunum este prezent cu 3 monede, iar dintre cele italice, Roma cu 3 și Aquileia cu una. Atelierelor răsăritene sunt prezente cu 8 monede: Antiochia cu 5 și Alexandria cu 3. Prezența monetăriei din Alexandria în etapa a IV-a este de altfel singura întâlnită pe parcursul celor 11 etape cronologice. După anul 361, atelierelor apusene și cele italice penetrează cu greu piețele răsăritene. Numai moneda din Aquileia, la Noviodunum și cea din Roma, la Halmyris continuă să circule la gurile Dunării.

Etapa a VI-a, corespunzătoare domniilor lui Iulianus și Iovianus, înregistrează o scădere bruscă de monetar, 9 monede în patru ani, cu un coeficient m/a de 2,25 și o participare a numai trei monetării: Constantinopolis (3), Cyzicus (2) și Antiochia (1). Remarcăm locul fruntaș pe care continuă să-l dețină metropola răsăriteană. Este posibil ca o parte din numerarul emis în etapa anterioară să fi rămas în circulație la gurile Dunării, întrucât politica monetară a celor doi împărați nu justifică raritatea monedei. Oricum, în etapa domniilor lui Valentinian I, Valens și Gratian, cantitatea de monedă aflată în circulație se apropie de aceea din timpul domniei lui Constantin cel Mare: 79 de monede în 14 ani, coeficient m/a de 5,6. Participă opt ateliere monetare, detașându-se net Constantinopolis cu 25 de monede, față de Heraclea și Siscia, aflate în poziție secundă, cu numai 4 monede; Nicomedia și Cyzicus cu câte 3, Thessalonica cu 2, Aquileia și Antiochia cu câte una. Marcată de dezastrul de la Adrianopol și de foederalizarea vizigoților la sud de Dunăre, etapa anilor 378 - 383 înregistrează o scădere catastrofală a circulației monetare¹⁵: 4 monede, din care o emisiune a Cyzicului de la Arcadius (*inv. 40.437 - Noviodunum*), sunt din anul 383. În acest caz, coeficientul m/a , de aproximativ 1, nu este relevant decât pentru anul 383, ca moment al relansării circulației monetare la gurile Dunării.

Sfârșitul secolului al IV-lea înregistrează un spor de numerar, prin participarea a șapte ateliere monetare în frunte cu Constantinopolis (9 monede), urmat de Thessalonica (5), Siscia (2), Heraclea, Nicomedia, Cyzicus și Antiochia (1). Numărul total al monedelor din această etapă (a IX-a) se ridică la 35. Monetăriile din Siscia, Thessalonica și Antiochia sunt prezente pentru ultima oară. În teritoriul rural al cetății, aceasta este și ultima etapă de locuire¹⁶. După anul 400 p.Chr., monede se mai întâlnesc în bazilica de la Niculițel, care prezintă o situație aparte în contextul

E. Tabel sinoptic - calculul mediei frecvențelor cu

Nr. crt.	Etapa Atelierul	I	II	III	IV	V	VI	36
		295 - 307	308 - 324	325 - 337	338 - 346	347 - 360	361 - 364	
1.	Roma	-	1 1,85 %	4 4,6 %	1 0,95 %	2 1 %	-	
2.	Arelate	-	1 1,85 %	-	-	-	-	
3.	Aquileia	1 4,55 %	1 1,85 %	1 1,15 %	1 0,95 %	1 0,50 %	-	1
4.	Lugdunum	-	-	-	1 0,95 %	2 1 %	-	
5.	Treveri	-	1 1,85 %	-	-	-	-	
6.	Siscia	-	7 13 %	1 1,15 %	5 4,76 %	5 2,48 %	-	
7.	Sirmium	-	-	-	-	4 2 %	-	
8.	Thessalonica		6 11 %	13 14,95 %	5 4,76 %	11 5,45 %	-	2
11.	Heraclea Thr.	7 31,8 %	20 37 %	10 11,5 %	9 8,6 %	9 4,5 %	-	
9.	Constantinopolis	-	-	16 18,4 %	7 6,66 %	20 10 %	3 33,33 %	3
10.	Cyzicus	2 9,1 %	8 14,8 %	10 11,5 %	12 11,4 %	14 6,9 %	2 22,2 %	
12.	Nicomedia	1 4,55 %	3 5,55 %	4 4,6 %	5 4,76 %	11 5,45 %	-	
13.	Antiohia	-	-	6 6,9 %	4 3,80 %	1 0,50 %	1 11 %	
14.	Alexandria	-	-	-	3 2,86 %	-	-	
15.	Neprecizate	11 50 %	6 11 %	22 25,3 %	52 49,5 %	122 60,4 %	3 33,33 %	4
	TOTAL	22	54	87	105	202	9	

e - zona Melița-Niculitel-Isaccea (Noviodunum)

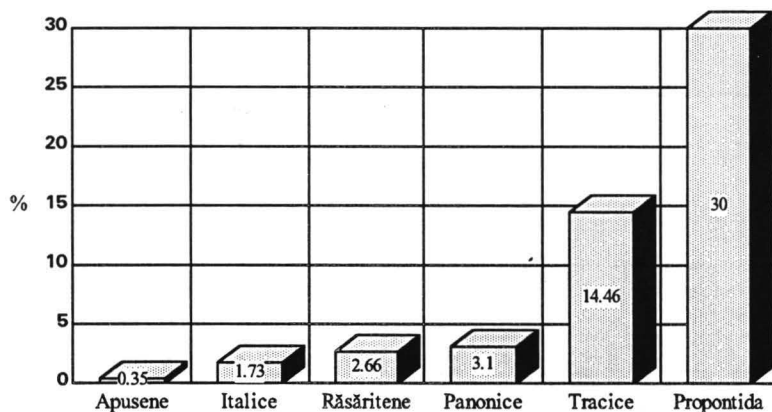
VIII 379 - 583	IX 383 - 395	X 396 - 408	XI 409 - 423	Total		Media procente- lor cumulate	Pondere a atelierelor ca medie a frecven- țelor cumulate	Pondere a atelierelor pe zone	
				Monede	%				
-	-	-	-	8	1,25	15 2,34 %	0,76 %	<i>Italice</i>	
-	-	-	-	1	0,16		0,17 %	1,73 %	
-	-	-	-	6	0,94		0,8 %		
-	-	-	-	3	0,47	4 0,62 %	0,18 %	<i>Apusene (Gallia + Belgica)</i>	
-	-	-	-	1	0,16		0,17 %		0,35 %
-	2 5,7 %	-	-	24	3,75	28 4,37 %	2,92 %	<i>Panonice</i>	
-	-	-	-	4	0,62		0,18 %		3,1 %
-	5 14,3 %	-	-	42	6,55	104 16,25 %	4,8 %	<i>Thracice</i>	
-	1 2,86 %	2 5 %	-	62	9,7		9,66 %		14,46 %
-	9 25,7 %	9 22,5 %	-	89	13,9	178 27,7 %	13,5 %	<i>Din Propon- tida</i>	
1 25 %	1 2,86 %	4 10 %	1 25 %	58	9		13 %		30 %
-	1 2,86 %	3 7,5 %	-	31	4,8		3,55 %		
-	1 2,86 %	-	-	14	2,2	17 2,65 %	2,40 %	<i>Răsări- tene (Siria + Egipt)</i>	
-	-	-	-	3	0,47		0,26 %		2,66 %
3 75 %	15 42,85 %	22 55 %	3 75 %	295	46,2	295 46 %	47,54 %	47,54 %	
4	35	40	4	641	-	-	-	-	

descoperirilor arheologice din teritoriul noviodunens¹⁷. Creșterea numerarului în etapa corespunzătoare domniei lui Theodosius I, Arcadius și Honorius de la 35 la 40 de piese monetare, într-un interval de timp egal, este rezultatul contribuției în exclusivitate a atelierelor monetare din Propontida (Constantinopolis - 9, Cyzicus - 4, Nicomedia - 3) și din Heraclea Thracica (2). Coeficientul m/a a crescut, de la 2,7 în etapa a IX-a, la 3 în etapa a X-a.

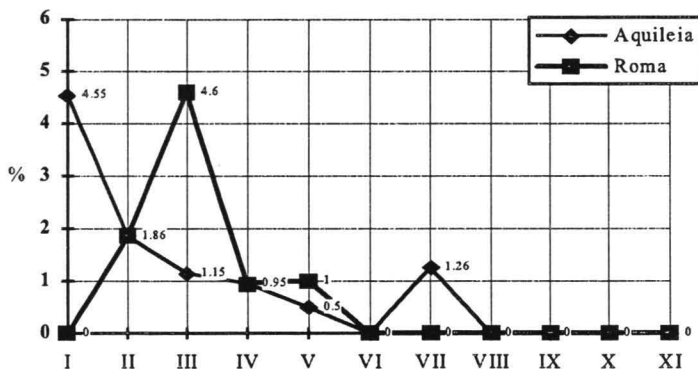
Ultima etapă, a XI-a, înregistrează o situație similară etapei a VIII-a, cu un număr de 4 monede, din care o singură monetărie cunoscută, Cyzicus (1), a cărei contribuție la circulația monetară de la gurile Dunării rămâne constantă de-a lungul întregii perioade. Spre deosebire de etapa a VIII-a, însă, coeficientul m/a este de numai 0,25, cel mai redus din toate etapele cronologice enumerate.

Urmărind *tabelul 1 A*, cu descoperirile monetare din siturile arheologice din zona Telița-Niculitel, observăm o frecvență a atelierelor pe etape cronologice, în ordinea: 2 - 8 - 8 - 11 - 11 - 3 - 7 - x - 1 - 1 - x. În zona cetății Noviodunum, frecvența atelierelor este următoarea: 4 - 7 - 7 - 7 - 7 - 1 - 6 - 1 - 7 - 4 - 1 (vezi *tabelul 1 B*). Situația desprinsă din *tabelul 1 C*, în care sunt cumulate descoperirile monetare de la cetatea Noviodunum și din teritoriu, prezintă o frecvență a atelierelor în ordinea: 4 - 9 - 9 - 11 - 11 - 3 - 8 - 1 - 7 - 4 - 1, care relevă fluxul economic continuu din zona gurilor Dunării. Contribuția inegală a monetăriilor la acest flux reflectă fenomenul de integrare a teritoriilor de la gurile Dunării în structurile economice ale provinciilor răsăritene ale Imperiului. Acest fenomen poate fi urmărit în *tabelul sinoptic E*, unde calculul mediei frecvențelor cumulate¹⁸ detașează monetăriile din Constantinopolis și din Cyzicus, cu o pondere de 13,5 %, respectiv 13 %, de toate celelalte ateliere, inclusiv de cele din Heraclea Thracica, a cărei pondere se ridică la 9,66 %. Ponderea atelierelor din Propontida (Constantinopolis, Cyzicus și Nicomedia) este de 30 % din total, urmate fiind de cele tracice (Thessalonica și Heraclea) cu 14,46 %.

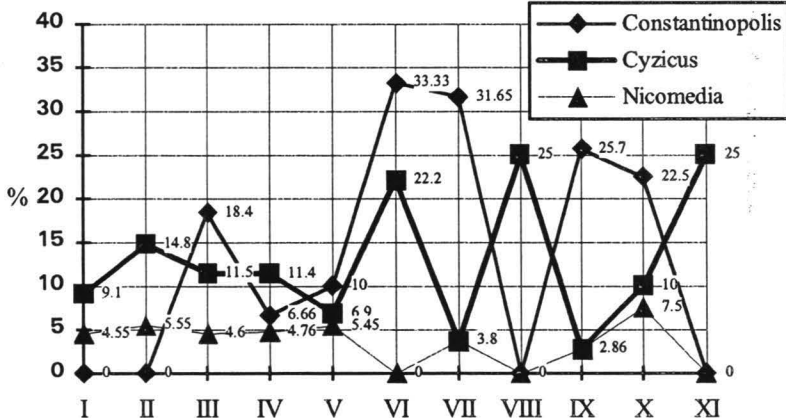
Diagrama ponderii atelierelor prezente în teritoriul noviodunens

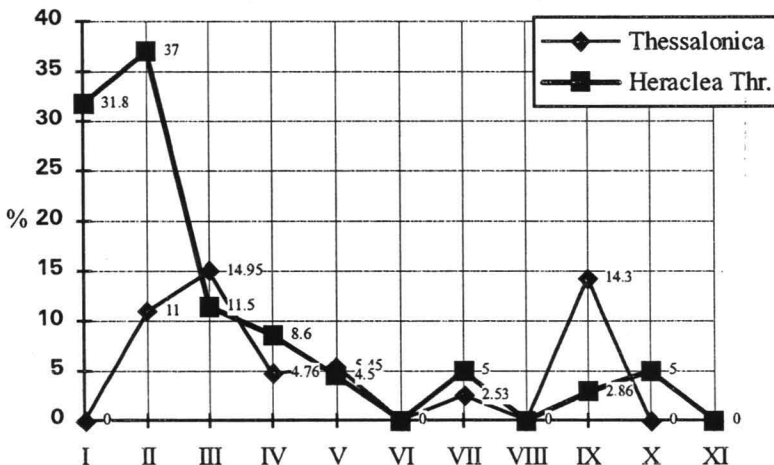
Ponderea atelierelor italice în procente

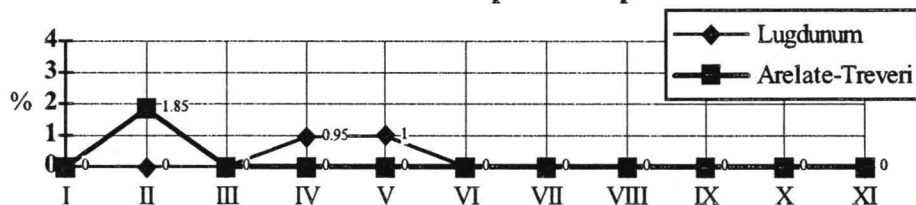
Ponderea atelierelor din Propontida în procente

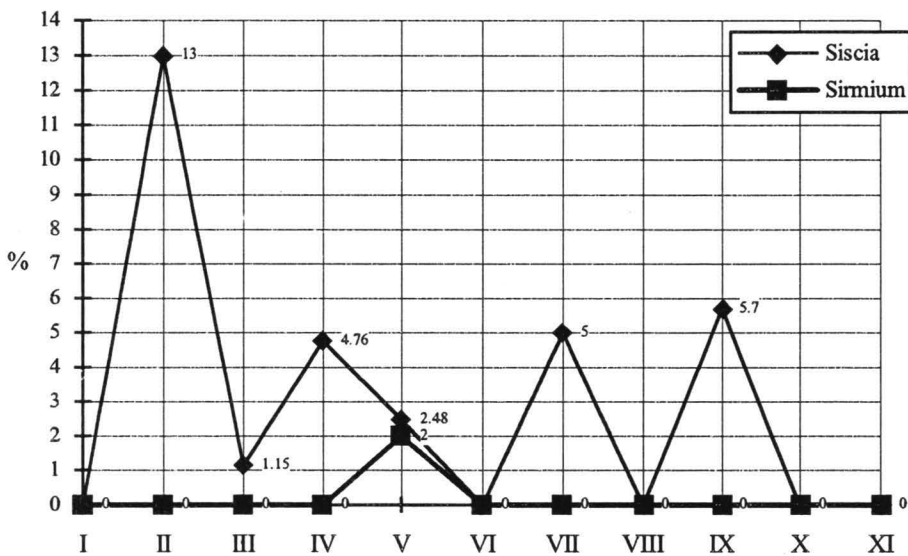
Ponderea atelierelor tracice în procente

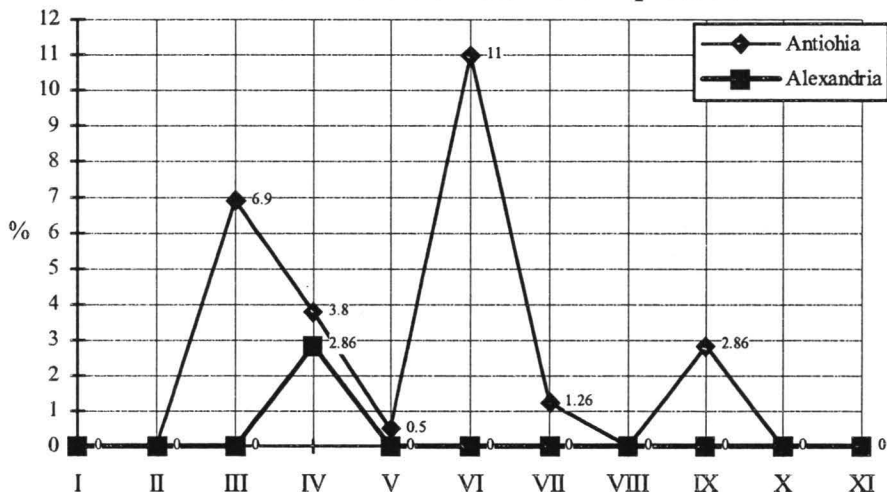
Ponderea atelierelor apusene în procente

Ponderea atelierelor panonice în procente

Ponderea atelierelor răsăritene în procente

Tabel 1 A. - Descoperiri monetare în siturile arheologice din zona Niculițel-Telița

Nr. crt.	Etapa	Anii	Atelier Sit arh.	Lug.	Rom.	Trev.	Aq.	Sis.	Sirm.	Thes.	Her.	Cons.	Nic.	Cyz.	Ant.	Alex.	C.n.	TOTAL		
1.	I	295 - 307	N/B																7	
			T/P																	
			T/VM									1								
			T/A									3			1					2
2.	II	308 - 324	N/B					1											26	
			T/P																	
			T/VM			1	1	1		1	3		1							1
			T/A		2			3		3	5				3					
3.	III	325 - 337	N/B		1					2		3		1				1	47	
			T/P					1			1									
			T/VM		2						1	1	1	1	2					1
			T/A		1						3	2	2	2	4	4				10
4.	IV	338 - 346	N/B					1		1		1	1						71	
			T/P								3	4	2		1		3	1		
			T/VM		1									1	1			13		
			T/A	1			1	2				3	2	1	5	2		20		
5.	V	347 - 360	N/B				1			2		3	1	3				13	142	
			T/P	1	1						2	1	6	4	4			24		
			T/VM		1			2	2	1	3	2	2	2	2			22		
			T/A						2	4	3	4	2	3	1		20			
6.	VI	361 - 364	N/B																7	
			T/P												1					
			T/VM										2			1		1		
			T/A												1			1		
7.	VII	365 - 378	N/B								1	3	1	1				6	48	
			T/P					1				1	5			1		7		
			T/VM										1	3				5		
			T/A								1	1	4		1			5		
8.	VIII	379 - 383	N/B																-	
			T/P																	
			T/VM																	
			T/A																	
9.	IX	383 - 395	N/B									1							6	
			T/P															2		
			T/VM										1							
			T/A										1					1		
10.	X - XI	396 - 423	N/B										1					3	4	
			T/P																	
			T/VM																	
			T/A																	
Total	11	130	15 4	2	9	1	3	12	4	24	34	46	18	34	9	3	159	358		
199																		358		

Tabel 1 B. - Descoperiri monetare în zona cetății Noviodunum

Nr. crt.	Perioada	Atelier Anii	Lug.	Rom.	Arl.	Aq.	Sis.	Thes.	Her.	Cons.	Nic.	Cyz.	Ant.	C.n.	TOTAL
1.	I	295 - 307				1			3		1	1		9	15
2.	II	308 - 324		1	1		2	2	12		2	5		5	30
3.	III	325 - 337				1		7	6	10	1	3	2	9	39
4.	IV	338 - 346					2	1	2	2	2	5	2	18	34
5.	V	347 - 360	1				3	2	2	5	2	2		43	60
6.	VI	361 - 364								1				1	2
7.	VII	365 - 378				1	3	1		10	2	1		13	31
8.	VIII	379 - 383										1		3	4
9.	IX	383 - 395					2	5	1	6	1	1	1	12	29
10.	X	396 - 408							2	9	2	4		19	36
11.	XI	409 - 423										1		2	3
Total	11	130	1	1	1	3	12	18	28	43	13	24	5	134	283
		130	149										134	283	

Tabel 1 C. - Descoperiri monetare în zona Telia-Niculițel-Isaccea (Noviodunum)

Nr. crt.	Perioada	Atelier Anii	Lug.	Arl.	Rom.	Trev.	Aq.	Sis.	Sirm.	Thes.	Her.	Cons.	Nic.	Cyz.	Ant.	Alex.	C.n.	TOTAL
1.	I	295 - 307					1				7		1	2			11	22
2.	II	308 - 324		1	1	1	1	7		6	20		3	8			6	54
3.	III	325 - 337			4		1	1		13	10	16	4	10	6		22	87
4.	IV	338 - 346	1		1		1	5		5	9	7	5	12	4	3	52	105
5.	V	347 - 360	2		2		1	5	4	11	9	20	11	14	1		122	202
6.	VI	361 - 364										3		2	1		3	9
7.	VII	365 - 378					1	4		2	4	25	3	3	1		36	79
8.	VIII	379 - 383												1			3	4
9.	IX	383 - 395						2		5	1	9	1	1	1		15	35
10.	X	396 - 408									2	9	3	4			22	40
11.	XI	409 - 423												1			3	4
Total	11	130	3	1	8	1	6	24	4	42	62	89	31	58	14	3	295	641
		130	346													295	641	

Tabel 2 A. - Descoperiri monetare în siturile arheologice din zona Niculițel-Telița

Nr. crt.	Perioada	Anii	Nr. monede	%	Monede/ an	Coefficient monede/an	Corecția de coeficient	Obs
1.	I	295 - 307	7	1,95	7/13	0,54	0,5	
2.	II	308 - 324	26	6,54	26/17	1,53	1,5	
3.	III	325 - 337	47	11,21	47/13	3,61	3,6	
4.	IV	338 - 346	71	15,6	71/9	7,88	7,9	
5.	V	347 - 360	142	44,55	142/14	10,14	10	
6.	VI	361 - 364	7	2,2	7/4	1,75	1,75	
7.	VII	365 - 378	48	15,26	48/14	3,43	3,5	
8.	VIII	379 - 383	-	-	-	-	-	
9.	IX	383 - 395	6	1,25	6/13	0,46	0,5	
10.	X	396 - 408	3	0,93	3/13	0,23	0,25	
11.	XI	409 - 423	1	0,93	1/15	0,06	0,1	
Total	II	130	358	100	358/130	2,75	2,75	

Tabel 2 B. - Descoperiri monetare în zona cetății Noviodunum

Nr. crt.	Perioada	Anii	Nr. monede	%	Monede/ an	Coefficient monede/an	Corecția de coeficient	Obs
1.	I	295 - 307	15	5,30	15/13	1,15	1	
2.	II	308 - 324	30	10,6	30/17	1,76	1,75	
3.	III	325 - 337	39	13,8	39/13	3	3	
4.	IV	338 - 346	34	12,0	34/9	3,77	3,8	
5.	V	347 - 360	60	21,20	60/14	4,28	4,25	
6.	VI	361 - 364	2	0,70	2/4	0,5	0,5	
7.	VII	365 - 378	31	10,95	31/14	2,2	2,25	
8.	VIII	379 - 383	4	1,4	4/5	0,8	1	
9.	IX	383 - 395	29	10,25	29/13	2,23	2,2	
10.	X	396 - 408	36	12,72	36/13	2,77	2,8	
11.	XI	409 - 423	3	1,06	3/15	0,2	0,2	
Total	II	130	283	100	283/130	2,17	2,2	

Tabel 2 C. - Descoperiri monetare în zona Telița-Niculițel-Isaccea (Noviodunum)

Nr. crt.	Perioada	Anii	Nr. monede	%	Monede/ an	Coefficient monede/ani	Corecția de coeficient	Obs
1.	I	295 - 307	22	3,43	22/13	1,69	1,7	
2.	II	308 - 324	54	8,42	54/17	3,18	3,2	
3.	III	325 - 337	87	13,6	87/13	6,6	6,6	
4.	IV	338 - 346	105	16,4	105/9	11,66	10,7	
5.	V	347 - 360	202	31,5	202/14	14,43	14,5	
6.	VI	361 - 364	9	1,40	9/4	2,25	2,25	
7.	VII	365 - 378	79	12,32	79/14	5,64	5,6	
8.	VIII	379 - 383	4	0,62	4/5	0,8	1	
9.	IX	383 - 395	35	5,46	35/13	2,69	2,7	
10.	X	396 - 408	40	6,24	40/13	3,07	3	
11.	XI	409 - 423	4	0,62	4/15	0,26	0,25	
Total	II	130	641	100	641/130	4,93	5	

F. Tabel cumulativ cu descoperiri monetare în zona cetății Troesmis

Nr. crt.	Perioada	Atelier Anii	Tic.	Sis.	Thes	Her.	Cons	Nic.	Cyz.	C.n.	TOTAL monede	%	Coef. m/an	Corec- ție
1.	I	295 - 307				1					1	1,06	0,08	0,1
2.	II	308 - 324	1	5	1	7		1	2	4	21	22,34	1,23	1,2
3.	III	325 - 337			4	1	2	3	5		15	16,00	1,15	1
4.	IV	338 - 346					1	2		2	5	5,32	0,55	0,5
5.	V	347 - 360		1	4	2	1	3	3	7	21	22,34	1,5	1,5
6.	VI	361 - 364								1	1	1,06	0,25	0,25
7.	VII	365 - 378		2	1	2	3	1		3	12	12,75	0,85	0,9
8.	VIII	379 - 383												
9.	IX	383 - 395		1						5	6	6,4	0,33	0,3
10.	X	396 - 408					4	1	1	5	11	11,70	0,85	0,9
11.	XI	409 - 423								1	1	1,06	0,06	0,06
Total	11	130	1	9	10	13	11	11	11	28	94	100	0,72	0,75
		130				66				28	94	100	0,72	0,75

H. Tabel cumulativ cu descoperiri monetare - cetatea Halmyris

Nr. crt.	Perioada	Atelier Anii	Lug.	Rom	Trev	Sis.	Thes	Her.	Cons	Nic.	Cyz.	Ant.	Alex	C.n.	TOTAL monede	%	Coef. m/an	Corec- ție
1.	I	295 - 307	1					5					1		7	6	0,53	0,5
2.	II	308 - 324		1	1	2		2		2				4	12	10,4	0,70	0,7
3.	III	325 - 337		1			2		1			1		3	8	7	0,61	0,6
4.	IV	338 - 346				1	1			2	1		1	8	14	12,2	1,55	1,5
5.	V	347 - 360					3		2	1	1		1	17	25	21,7	1,78	1,8
6.	VI	361 - 364																
7.	VII	365 - 378		1		2			3		1			10	17	14,8	1,2	1,2
8.	VIII	379 - 383		1		2			2					5	5	4,35	1,55	1
9.	IX	383 - 395					1		6					5	12	10,43	0,92	0,9
10.	X	396 - 408							2		1			12	15	13	1	1
11.	XI	409 - 423																
Total	11	130	1	4	1	7	7	7	16	5	4	1	3	59	115	100	0,88	0,9
		130					56							59	115	100	0,88	0,9

**D. Tabel cu repartizarea monedelor din zona Teștița-Niculitel-Isaccea
(Noviodunum) pe emitenți**

Nr. crt.	Localitatea Împăratul	Noviodunum	Niculitel- Bazilică	Teștița- La Pod	Teștița- Valea Morilor	Teștița- Amza	TOTAL
1.	Diocletian	9			1	4	14
2.	Maximian Herc.	5			1	1	7
3.	Galerius	1			1		2
4.	Maximinus Daia	6				2	8
5.	Crispus		1		1	2	4
6.	Licinius I	8			2	3	13
7.	Licinius II	7				3	10
8.	Constantin I	24	4	4	7	20	59
9.	Constantin II	3	1		4	6	14
10.	Constantius II	67	23	41	29	44	204
11.	Constans	6	4	6	2	14	32
12.	Constantius Gallus	4	2	4	4	4	18
13.	Iulianus	4	1	3	7	4	19
14.	Iovianus				1		1
15.	Procopius	3			1	1	5
16.	Vrbs Roma	5			6	1	12
17.	Constantinopolis	6				2	8
18.	Const II, Constantin II sau Constans	5			1	2	8
19.	Constantius II sau Gallus	2			2		4
20.	Constantius II, Gallus sau Iulianus	3			1	2	6
21.	Valens	16	8	8	4	3	39
22.	Valentinian I	3	2	2	4	1	12
23.	Gratianus	1		2			3
24.	Valentinian II	6	1				7
25.	Valens, Valentinian I	3	2			3	8
26.	Valens, Valentinian I sau Gratianus			3		4	7
27.	Magnentius			1			1
28.	Theodosius I	10		1	1		12
29.	Honorius	11	2	1			14
30.	Arcadius	26				1	27
31.	Arcadius sau Honorius	8					8
32.	Aelia Flaccilla					1	1
33.	Eudoxia	1					1
34.	Theodosius II		2				2
35.	Emitent necunoscut	30		1	6	14	51
TOTAL		283	53	77	86	142	641
			283			358	641

G. Tabel cu repartizarea monedelor pe emitenți (Halmyris; Troesmis)

Nr. crt.	Localitatea	Halmyris	Total	Troesmis	Total
	Împăratul				
1.	Diocletian Maximianus Herc.	- 1	1	- -	-
2.	Constantius I Chlorus Helena	1 -	1	- -	1
3.	Galerius	3	3	-	-
4.	Maximinus Daia Delmatius	- -	-	- 1	1
5.	Crispus	-	-	1	1
6.	Licinius I	5	5	-	-
7.	Licinius II	1	1	-	-
8.	Constantin I	7	7	17	17
9.	Constantin II	1	1	1	1
10.	Constantius II	21	21	22	22
11.	Constans	2	2	4	4
12.	Constantius Gallus	2	2	3	3
13.	Iulianus	1	1	2	2
14.	Iovianus	-	-	1	1
15.	Procopius	2	2	-	-
16.	Vrbs Roma	-	-	3	3
17.	Constantinopolis	1	1	1	1
18.	Const II, Constantin II sau Constans	-	-	-	-
19.	Constantius II sau Gallus	1	1	-	-
20.	Constantius II, Gallus sau Iulianus	-	-	-	-
21.	Valens	2	2	8	8
22.	Valentinian I	5	5	1	1
23.	Gratianus	3	3	1	1
24.	Valentinian II	4	4	2	2
25.	Valens, Valentinian I	-	-	-	-
26.	Valens, Valentinian I sau Gratianus	-	-	-	-
27.	Magentius	-	-	-	-
28.	Theodosius I	6	6	2	2
29.	Honorius	9	9	4	4
30.	Arcadius	6	6	7	7
31.	Arcadius sau Honorius	1	1	2	2
32.	Aelia Flaccilla	-	-	-	-
33.	Eudoxia	-	-	-	-
34.	Theodosius II	-	-	1	1
35.	Emitent necunoscut	28	28	9	9
	TOTAL	115	115	94	94

2.2 Continuăm să credem că, circulația monedelor divizionare în secolul IV la gurile Dunării, așa cum reiese din compoziția loturilor cumulate din zona Telița-Niculițel-Isaccea (Noviodunum), este în mare parte exactă. Nu putem trece cu vederea, însă, numărul mare al monedelor al căror centre de emisie ne rămân necunoscute: 296 de piese, respectiv 46 % din întregul eșantion. Acest număr însumează 134 de monede la Noviodunum din 283, respectiv 47 % și 159 în teritoriu, din 358, respectiv 44,4 %. Faptul este cu atât mai regretabil, cu cât, în anumite etape, numărul acestor monede este superior celor cu monetăria precizată. Astfel, în etapele a VIII-a și a XI-a, trei din patru au centrul neprecizat, iar în etapa a X-a, din 40 de monede, 22 sunt neprecizate.

Confruntând situația de mai sus cu repartizarea pe emitenți a monedelor din eșantionul luat în studiu (vezi tabelul D), observăm că numai la 51 de monede din 641 (7,96 %) nu li se cunoaște emitentul. Cele mai numeroase (204) aparțin lui Constantius II și, în ordine descrescândă, 59 lui Constantin cel Mare, 39 lui Valens, 32 lui Constans și 27 lui Arcadius. Urmează Iulianus cu 19 piese monetare, din care numai 8 ca *Augustus*; Constantius Gallus cu 18, Diocletian, Constantin II și Honorius cu 14, Licinius I cu 13 și Licinius II cu 10; Valentinian I și Theodosius I, cu câte 12 monede. Cu 12 monede este prezentă și Vrbs Roma. Din 34 de emitenți atestați, 18 sunt prezenți cu un număr mic de monede, între 1 și 8. În teritoriul noviodunens, în comparație cu centrele de la Troesmis și Halmyris, numărul emitenților cunoscuți este mult mai mare. La Halmyris sunt atestați 21, iar la Troesmis 20 (vezi tabelul G). Revenind la ierarhia emitenților din zona Telița-Niculițel-Isaccea (Noviodunum), constatăm că situația se verifică la Troesmis, dar diferă la Halmyris unde, după Constantius II urmează Honorius, apoi Constantin cel Mare, talonat de Theodosius I și Arcadius. cu un număr egal de monede.

2.3 Cele 171 de monede, emisiuni din a doua jumătate a secolului al IV-lea și începutul secolului al V-lea p. Chr., prezente la Noviodunum și în teritoriu, constituie o proporție de 26,7 % din întregul eșantion. Această proporție este foarte apropiată de aceea din nordul Dobrogei unde, dintr-un număr de 187 monede, 54 sunt din perioada anilor 361 - 408, respectiv 28,9 %¹⁹. La Troesmis proporția este de 33 %, iar la Halmyris, simțitor mai ridicată, de 42,6 %²⁰. Situația diferită față de Troesmis și Halmyris se datorește așezărilor din mediul rural care își încetează existența la sfârșitul secolului al IV-lea. În zona Telița-Niculițel, 65 din 358 de monede reprezintă o proporție de numai 18,6 %. La Noviodunum însă, proporția de 37,10 % (105 piese monetare din 283) reflectă, după părerea noastră, situația reală a circulației monetare din centrele romane situate pe *limes*-ul nord-scythic.

Comparând această situație cu aceea de la Histria, din aceeași perioadă de timp, așa cum reiese din compoziția lotului de descoperiri monetare din anii 1914 - 1970²¹, observăm că proporția de 23,10 %, reprezentând un număr de 55 monede dintr-un lot de 238, este cu mult inferioară celei de pe *limes*-ul nord-scythic. Acest aspect reflectă, în mare parte, volumul tranzacțiilor comerciale care continuau să se desfășoare în ritm susținut în centrele nord-dobrogene, în pofida evenimentelor politice care au urmat dezastrului de la Adrianopol din 378 p. Chr. Compoziția

tezaurului de la Ulmetum, alcătuit din 144 de piese monetare lizibile, din care 108 aparțin perioadei 361 - 423 p.Chr.²², reflectă deasemenea o circulație monetară normală în centrele din apropierea Dunării, în contrast cu situația Histriei, mult deteriorată ca urmare a dependenței sale de teritoriul rural.

2.4 Numărul mare de monede înregistrat în așezările din mediul rural, acoperă perioada anilor 308 - 378, peste 95 % din total. Această perioadă, cu mici excepții, în anii domniei asociate a lui Constantin cel Mare și Licinius I, și apoi în timpul lui Valens, corespunde epocii de liniște și prosperitate generală instaurată de împărații dinastiei constantiniene. Reaparitia fermelor rurale de tip *villa rustica* în teritoriile de graniță și marea dezvoltare pe care o cunosc așezările rurale de pe *limes-ul nord-scythic*²³, sunt efectul politicii de revigorare a Imperiului, începută în anii Tetrarhiei și continuată de Constantin cel Mare și urmașii săi. După anul 378 moneda devine cu totul sporadică în așezările rurale din apropierea Dunării. Degringolada provocată de prezența vizigoților și modificarea raportului de forțe la Dunărea de Jos au creat o stare de nesiguranță care a provocat ruina și apoi părăsirea așezărilor și stabilimentelor rurale din teritoriile centrelor dunărene. Centrele romane de pe *limes-ul nord-scythic*, în special cele de la gurile Dunării, al căror rol în viața economică și culturală a provinciei de la Dunărea de Jos crescuse considerabil în secolul al IV-lea p.Chr., vor continua să polarizeze interesele romane în acest capăt de lume, chiar în condițiile deplasării spre vest a vizigoților lui Alaric și ale atacurilor hunice care vor urma²⁴.

Note

1. I. Barnea, *Din istoria Dobrogei*, București, 1968, 375 - 378.
2. Încă de la începutul secolului al IV-lea, statul roman interzice exportul fierului și al bronzului, iar după 374, al aurului, vinului și uleiului (cf. A. Piganiol, *L'empire chrétien (325 - 395). Histoire générale, fondée par G. Glotz*, T. IV, II-ème partie).
3. Funcționar superior roman amintit în *Notitia Dignitatum Orientis* (ed. Böcking, 1939, 98 - 110).
4. Începând cu Diocletian, toți împărații din secolul al IV-lea s-au preocupat de întreținerea acestor șosele. În acest sens, deținem un număr apreciabil de *milliaria*: din timpul lui Diocletian, la *Arrubium* (Măcin), *Dinogetia* (Garvăn), *Carsium* (Hirșova) și *Flaviana*

(Rasova ?) - de-a lungul Dunării (*CIL III*, 7610; 7603; 13755; 76066); la *Tomis* și *Corbu*, pe drumul *Tomis-Histria* (*CIL III*, 14463; 7614).

Din vremea lui Licinius s-a păstrat un stâlp miliar, probabil din anii 317 - 324, cu numele celor doi împărați cumnați (D. Tudor, în *Materiale IV*, nr. 163; inv. L-255-MINA Constanța). Din anii 324 - 326, un alt stâlp miliar din Constanța menționează numele lui Constantin cel Mare și al lui Crispus, și tot din perioada constantiniană, *lapidariul* muzeului constănțean păstrează un stâlp miliar (*Ibidem*, nr. 160; inv. L-128; R. Vulpe, *Histoire ancienne de la Dobroudja*, București, 1938, 299). Din vremea împăratului Iulianus datează miliarul de la

- Niculițel, de lângă Noviodunum (*CIL III*, 7611), iar din timpul domniei lui Valens, miliarii de la Miriștea, Rasova (*CIL III*, 12518; 3755) și Constanța (D. Tudor, *Materiale I*, 620). Un stâlp miliar descoperit în sud, la *Abrittus*, relevă refacerea drumurilor scythice între anii 383 - 392, sub domnia comună a împăraților Theodosius I, Valentinian II și Arcadius (*CIL III*, 14464).
5. Funcționarea flotei este atestată în secolul IV de: Zosimus, *Historiae*, III, 10, 2 - a. 361 p.Chr.; *Codex Theodosianus*, 7, 4, 15, ed. Mommsen - a. 369 p.Chr.; Amm. Marcellinus, *De bello Gothico*, XXVII - XXXI (traduc. G. Popa Lisseanu, în *Izvoarele istoriei Românilor*, XIII - anii 369, 376, 378).
 6. V.H. Baumann, în *ActaMNap*, XIV/1977, 252 - 254 (39 piese); Idem, în *Peuce X* (1)/1991, 124 - 125 (14 piese).
 7. Idem, în *Peuce IX*/1984, 59 - 63; Idem, *FRD*, 1983.
 8. Idem, în *Bibl.I.P* (1), Tulcea, 1995, 109 - 119 (catalogul monedelor).
 9. *Ibidem*, 272 - 274; 276; 281; 292 - 293; 302 - 303; 310 - 312; 332 - 333 (descoperiri monetare).
 10. Fl. Topoleanu, în *Peuce IX*, 197 - 200 (catalog, nr. 73 - 140).
 11. Vezi, E. Oberländer-Târnoveanu, în *Peuce VIII*/1980, 248 - 273 (*Troesmis*) și Cristina Opaiț, în *Peuce X* (1), 457 - 483 (*Halmyris*).
 12. Gh. Poenaru Bordea și V.H. Baumann, în *Peuce IV*/1975, 135 - 152 și 158 (tabel 1).
 13. Politica financiară a lui Constantin cel Mare se baza pe promovarea în continuare a formei caracteristice de schimb pe bază de monedă a societății romane. Vezi A. Piganiol, *op. cit.*, 52; Em. Condurachi, în *AUB* (s. St. Sociale-Istorice), 9/1957, 18 - 20.
 14. Vezi în acest sens, în *Peuce IV*, 158, situația monetarului din nordul Dobrogei.
 15. Situație valabilă pentru întreaga Dobroge. A se urmări, în acest sens, și teaurizarea monedelor la sfârșitul secolului IV p., în *Pontica 5*/1972, 545.
 16. Se pare că așezările rurale din teritoriul noviodunens au suportat cu greu nesiguranța de la sfârșitul secolului al IV-lea, iar risipirea lor reflectă totuși o realitate istorică. În așezarea de la Telița/Amza, ultimele monede sunt din anii 383 - 392 și aparțin lui Arcadius și Aeliei Flaccilla, ultima o emisiune Constantinopolis (inv. 48237; 48293). Cea mai târzie monedă din *officina* de pe Valea Morilor este tot o emisiune constantinopolitană din anul 383, avându-l ca emitent pe Theodosius I (inv. 49857). Cele două monede din ferma rurală de la Telița/La Pod, emisiuni de la Theodosius I și Honorius (inv. 42279; 42278), relevă un *terminus post quem* (cf. V.H. Baumann, în *Peuce IX*, 58, 63 și în *Bibl.I.P* (1), 119 și 333).
 17. În acest sens, V.H. Baumann, în *ActaMNap*, XIV/1977, 249 - 252, ca și rezultatele ultimelor campanii de săpături, în *Peuce X*/1991 și *Peuce XI*/1995.
 18. Metodă întrebuințată și de colegii Gh. Poenaru Bordea, R. Ocheșeanu, E. Nicolae, în studierea tezaurului de la Ulmetum (1912) - vezi, *Rivista Italiana di numismatica e scienze affini*, XC/1988, 259 - 328.

- Se calculează media procentelor cumulate, împărțind suma monedelor rezultate în urma ordonării lor pe etape cronologice și ateliere, la numărul total al eșantionului monetar. Ponderele atelierelor ca medie a frecvențelor cumulate se obține pentru fiecare atelier în parte, împărțind suma procentajelor stabilite pe etape cronologice, la numărul acestor etape, număr stabilit convențional *ab initio*.
19. Gh. Poenaru Bordea și V.H. Baumann, *op. cit.*, 158 - 159.
20. Cu toate că, în perioada anilor 384 - 386, este înregistrat un atac al goșilor asupra cetății, procentul mare de monede descoperite pentru această perioadă și indicele de frecvență

(1,11) par să indice că această situație nu a afectat viața economică a cetății. Datele numismatice confirmă observațiile arheologice, pe nivelul VII (a. 314 - 402) înregistrându-se o viață urbană înfloritoare. - Cf. Cristina Opați, *op. cit.*, 458.

21. Constantin Preda, H. Nubar, *Histria III. Descoperiri monetare, 1914 - 1970*, București, 1973, 171 - 197 (nr. 1240 - 1450; 1649 - 1664).
22. Gh. Poenaru Bordea, R. Ocheșeanu, E. Nicolae, *op. cit.*, nr. 12 - 108 și 143 - 144.
23. În acest sens, vezi V.H. Baumann, *FRD*, 150; Idem, în *Bibl.I.P* (1), 46 - 50; 190 - 191; 312.
24. I. Barnea, *op. cit.*, 406.

Abstract

The author proposes the analyzing of the circulation of the Roman coins at the Danube embouchure during the IV-th century AD, accordingly to the studies of the monetary discoveries within the noviodunensis territory. This is due to the large number of the author's archaeological researches during the last 25 years in the rural territory of the Noviodunum site, as well as to the large quantity of IV-th century Roman coins resulted from the fortuitous discoveries in the vicinity of the site, which enriched the numismatic collections of the Archaeological Museum of Tulcea.

The author also considers that, for the circulation of the Roman divisional coin within the noviodunensis territory, the IV-th century corresponds to real criteria concerning the approach of consistent and revealing quantity of coins framed in a historical epoch well defined, marked by the restoration of the Dominatio and closed in the first decades of the V-th century BC.

Thus, a monetary sample consisting of 641 pieces was made up. A number of 358 coins proceeds from the discoveries made in the archaeological sites within the territory (the paleo-Christian basilica at Niculițel, the rural farm at Telița/La Pod, the rural settlement at Telița/Amza and the Roman officina at Telița/ Valea Morilor). Another part of this sample consists of 283 coins fortuitously discovered in the vicinity of Noviodunum site. A general inventory of the sample is presented in the appendices 1 - 6, with data concerning the emitters, mints, monetary types and absolute chronology.

The period of 130 years (295 - 423 AD) was divided in 11 chronological stages. The coins were distributed according to the workshops (see tables 1 A, B, C). In the tables 2 A, B, C the coefficients coin/year are represented. In the table D the coins were distributed according to the emitters. In the purpose of making up an image of the proportion of the

quantity of coins put in circulation, as well as the average of the cumulated frequency, the weight of the workshops as an average of the cumulated frequency and, as a resultant of these elements, the weight of the workshops on geo-historical zones, in the synoptic table E we included the 14 mints which worked in the area of the site and of the rural territory.

These results were graphically represented in diagrams which join the text.

The table C represents the frequency of the monetary workshops in the following order: 4 - 9 - 9 - 11 - 11 - 3 - 8 - 1 - 7 - 4 - 1. This fact reveals a continuous economic flood in the noviodunensis territory. The unequal contribution of the mints to this flood reflects a phenomenon of integration of the territories at the Danube's embouchures in the economic structures of the eastern provinces of the Empire. This phenomenon is represented in the synoptic table E according to the calculation of the average cumulated frequency and detaches the mints at Constantinopolis and Cyzicus (having a weight of 13.5 % and respectively 13 %) from the rest of the workshops, including those at Heraclea Thracica (with a weight of 9.66 %). Thus, the weight of Propontida workshops is of 30 %, followed by the Thracian ones (14.46 %).

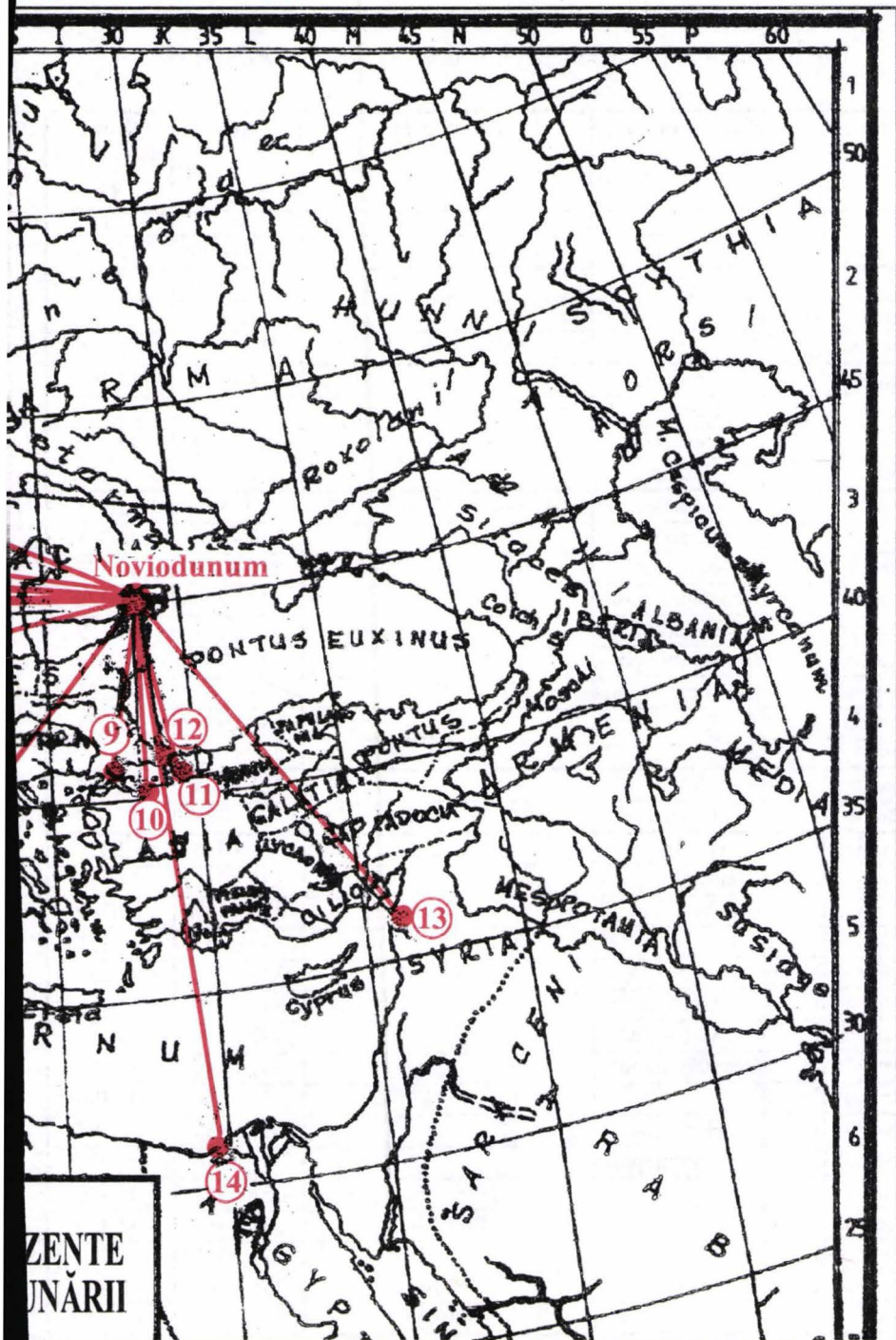
The situation in the second half of the IV-th century, marked by events which had as result the dispersion of the rural settlements, indicates for Noviodunum a proportion of 37.10 % (105 monetary pieces from a total of 283), quite similar to the proportion of 33 % (Troesmis) and 42.6 % (Halmyris). According to the author's opinion, we are faced here with the real situation of the monetary circulation within the Roman centers situated on the North-Scythian limes.

1. Treveri	8. Thessalonica
2. Lugdunum	9. Heraclea Thr.
3. Arelate	10. Cyzicus
4. Aquileia	11. Nicomedia
5. Siscia	12. Constantinopolis
6. Sirmium	13. Antiochia
7. Roma	14. Alexandria

MONETĂRIILE ROM
ÎN SECOLUL IV LA G

ROMANVM

Anexa I

Noviodunum, cf. F. Topoleanu, Peuce IX, 1984, 197 - 200

Nr. crt.	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arh. TL.
0	1	2	3	4	5
1.	Diocletianus	Heraclea	-	295 - 296	42.424
2.	Maximinus Daia	Cyzicus	-	308 - 309	42.425
3.	Maximinus Daia	Nicomedia	-	311 - 313	42.364
4.	Maximinus Daia	Heraclea	IOVOCONSER-RVATORI	312 - 313	42.365
5.	Licinius I	Heraclea	-	313 - 314	42.366
6.	Licinius II	Heraclea	-	318 - 320	42.367
7.	Licinius I	Heraclea	-	321 - 324	42.426
8.	Licinius II	Heraclea	-	321 - 324	42.427
9.	Constantin I	Heraclea	IOVICONSERVATORI AVGGNN	313	42.373
10.	Constantin I	Cyzicus	-	313 - 315	42.368
11.	Constantin I	Nicomedia	IOVICONSERVATORI	317 - 324	42.372
12.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	42.428
13.	Constantin I	Thessalonica	-	335 - 337	42.369
14.	Constantin I	Constantinopolis	-	335 - 337	42.370
15.	Constantin I	Constantinopolis	GLORIA EXERCITVS	335 - 337	42.371
16.	Constantin I postum	Cyzicus	-	337 - 346	42.375
17.	Constantin II	Siscia	-	321 - 324	42.379
18.	Constantin II	Cyzicus	-	337 - 339	42.378
19.	Constantius II	Constantinopolis	-	330 - 335	42.430
20.	Constantius II	Constantinopolis	-	335 - 337	42.431
21.	Constantius II	Constantinopolis	-	335 - 337	42.380
22.	Constantius II	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 337	42.381
23.	Constantius II	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	42.383
24.	Constantius II	Cyzicus	-	337 - 339	42.383
25.	Constantius II	Antiochia	-	337 - 341	42.384
26.	Constantius II	Constantinopolis	-	341 - 346	42.385
27.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	42.386
28.	Constantius II	Heraclea	-	351 - 354	42.387
29.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	42.433
30.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.388
31.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.434
32.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.390
33.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.392
34.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.393

0	1	2	3	4	5
35.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.394
36.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	42.294
37.	Constantius II	Lugdunum	-	355 - 360	42.391
38.	Constantius II	Thessalonica	-	355 - 361	42.432
39.	Const. Gallus	Constantinopolis	-	351 - 354	42.396
40.	Const. Gallus	-	FELTEMPREPARATIO (FH3)	351 - 354	42.395
41.	Const. II, Gallus sau Iulianus	-	FTR	351 - 361	42.389
42.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	42.397
43.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	42.398
44.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	42.435
45.	Valens	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 375	42.399
46.	Valens	Constantinopolis	-	367 - 375	42.400
47.	Valens	-	SECVRITASREIPVBLICAE	367 - 375	42.401
48.	Procopius	Constantinopolis	-	365 - 366	42.436
49.	Procopius	-	REPARATIO FEL TEMP	365 - 366	42..402
50.	Vrbs Roma	Heraclea	-	330 - 335	42.376
51.	Constantinopolis	Cyzicus	-	330 - 335	42.377
52.	Constantinopolis	Cyzicus	-	330 - 335	42.429
53.	Gratianus	Siscia	-	367 - 375	42.403
54.	Valentinian II	-	GLORIA ROMANORVM	383 - 392	42.404
55.	Theodosius I	-	SALVS - REIPVBLICAE	383 - 395	42.405
56.	Theodosius I	Constantinopolis	-	393 - 395	42.437
57.	Arcadius	-	SALVSREI - PVBLICAE	383 - 395	42.407
58.	Arcadius	-	SALVS - REIPVBLICAE	383 - 395	42.406
59.	Arcadius	Cyzicus	-	393 - 395	42.300
60.	Arcadius	Constantinopolis	-	395 - 408	42.438
61.	Arcadius	Constantinopolis	-	395 - 408	42.439
62.	Arcadius	-	VIRTVS - EXERCITVS	395 - 408	42.408
63.	Honorius	Thessalonica	-	393 - 395	42.409
64.	Honorius	Constantinopolis	-	395 - 408	42.410
65.	Arcadius și Honorius	-	VIRTVSEXERCITI	395 - 408	42.440
66.	Arcadius sau Honorius	-	VIRTVS - EXERCITI	395 - 408	42.411
67.	Constantin I	-	EXERCITI - VIRTVS	?	42.374

Anexa 2

Noviodunum - nepublicate

Nr. crt	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arb. TL
0	1	2	3	4	5
1.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 296	46.885
2.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 296	48.343
3.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 296	48.625
4.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 296	48.615
5.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 296	48.625
6.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 299	44.190
7.	Diocletianus	-	CONCORDIA MILI-TVM	295 - 299	44.205
8.	Diocletianus	Aquileia	CONCORDIA MILI-TVM	301	46.885
9.	Maximianus Herc.	Heraclea	CONCORDIA MILITVM	294 - 298	40.398
10.	Maximianus Herc.	-	CONCORDIA MILI-TVM	294 - 298	48.340
11.	Maximianus Herc.	-	CONCORDIA MILI-TVM	294 - 298	46.887
12.	Maximianus Herc.	Heraclea	-	297 - 298	42.469
13.	Maximianus Herc.	Cyzicus	-	295	44.216
14.	Galerius	Nicomedia	-	295 - 311	11.885
15.	Maximinus Daia	Heraclea	-	308 - 309	42.516
16.	Maximinus Daia	Cyzicus	-	308 - 309	42.425
17.	Maximinus Daia	Cyzicus	-	308 - 310	49.372
18.	Licinius I	-	IOVI CONSERVATORI AVGG	312	40.400
19.	Licinius I	Thessalonica	IOVI CONSERVATORI AVGGNN	312	48.616
20.	Licinius I	Heraclea	GENIO AVGVSTI	313	48.342
21.	Licinius I	-	IOVI CONSERVATORI	311 - 312	48.617
22.	Licinius I	Heraclea	IOVI CONSERVATORI AVGG	313 - 314	40.399
23.	Licinius I	Heraclea	IOVI CONSERVATORI AVGG	313 - 314	13.423
24.	Licinius II	-	-	317 - 326	48.452
25.	Licinius II	Heraclea	-	317 - 326	49.374
26.	Licinius II	-	-	321 - 324	50.255
27.	Licinius II	Heraclea	-	321 - 324	42.427
28.	Licinius II	Heraclea	-	321 - 324	42.426
29.	Constantin I	-	-	313 - 316	49.370
30.	Constantin I	Arelate	-	319	48.445

0	1	2	3	4	5
31.	Constantin I	Roma	-	320	49.373
32.	Constantin I	Cyzicus	-	324 - 325	46.888
33.	Constantin I	-	PROVIDEN/TIAE AVGG	324 - 330	40.402
34.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	42.428
35.	Constantin I	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	40.404
36.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	48.462
37.	Constantin I	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	44.197
38.	Constantin I	Thessalonica	-	335 - 337	48.442
39.	Constantin I postum	-	VN/MR	341 - 346	50.252
40.	Constantin I postum	-	VN/MR	341 - 346	50.263
41.	Constantin I postum	Nicomedia	VN/MR	341 - 346	40.403
42.	Constantin I postum	-	<i>Quadriga</i>	341 - 346	13.424
43.	Constantin I postum	-	VN/MR	337 - 341	48.446
44.	Constantin II	Constantinopolis	-	330 - 335	42.430
45.	Constans	Antiochia	-	330 - 335	46.889
46.	Constans	-	-	335 - 341	48.447
47.	Constans	Thessalonica	-	337 - 340	40.416
48.	Constans	Cyzicus	-	341 - 346	44.196
49.	Constans	-	-	341 - 348	50.261
50.	Constans	Siscia	-	341 - 348	42.517
51.	Constantius II Caes.	Siscia	-	321 - 324	48.444
52.	Constantius II Caes.	Thessalonica	-	324 - 337	48.449
53.	Constantius II Caes.	Thessalonica	-	324 - 337	49.288
54.	Constantius II Caes.	Aquileia	CAESARVM NOSTRORVM VOT/XI	324 - 337	40.408
55.	Constantius II Caes.	Constantinopolis	-	324 - 337	13.426
56.	Constantius II Caes.	Heraclea	-	324 - 337	13.425
57.	Constantius II Caes.	Thessalonica	-	335 - 337	40.409
58.	Constantius II Caes.	Heraclea	-	335 - 337	48.443

0	1	2	3	4	5
59.	Constantius II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	50.256
60.	Constantius II	Constantinopolis	-	335 - 337	42.431
61.	Constantius II	Antiochia	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	13.427
62.	Constantius II	Heraclea	-	337 - 341	44.199
63.	Constantius II	Siscia	-	337 - 341	44.206
64.	Constantius II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	337 - 348	50.257
65.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	40.423
66.	Constantius II	Heraclea	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	40.418
67.	Constantius II	Nicomedia	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	40.412
68.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	40.410
69.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	44.198
70.	Constantius II	Siscia	-	346 - 351	50.242
71.	Constantius II	-	FTR (<i>galera</i>)	346 - 354	40.415
72.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	40.414
73.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	40.413
74.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	40.411
75.	Constantius II	Constantinopolis	FTR	346 - 354	13.428
76.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	46.891
77.	Constantius II	-	FTR	346 - 360	42.472
78.	Constantius II	-	FTR	346 - 360	42.471
79.	Constantius II	Cyzicus	-	347 - 348	49.365
80.	Constantius II	-	FTR	347 - 348	49.381
81.	Constantius II	-	FTR	347 - 348	49.382
82.	Constantius II	Nicomedia	-	347 - 360	49.287
83.	Constantius II	-	FTR	348 - 354	50.210
84.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 354	42.470
85.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	42.433
86.	Constantius II	Heraclea	-	351 - 354	48.448
87.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	45.037
88.	Constantius II	Nicomedia	-	351 - 354	44.193
89.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	44.200
90.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	44.203
91.	Constantius II	-	FTR	351 - 361	42.434
92.	Constantius II	-	FTR	351 - 361	46.890
93.	Constantius II	-	FTR	354 - 357	50.253
94.	Constantius II	-	FEL TEMP REPARATIO	354 - 357	50.220
95.	Constantius II	-	SPES REIPVBLICE	355 - 361	42.645
96.	Constantius II	Constantinopolis	-	357 - 358	50.230
97.	Constantius II	-	SPES REIPVBLICE	358 - 361	50.251
98.	Const. Gallus	Siscia	-	346 - 354	40.417
99.	Const. Gallus	Thessalonica	FTR	351 - 354	13.429

0	1	2	3	4	5
100.	Iulianus Caes.	-	FEL TEMPRE-PARATIO	354 - 357	50.254
101.	Iulianus Caes.	-	SPES REIPVBLICE	355 - 360	49.370
102.	Iulianus Aug.	-	SECVRITAS REIPVBLICAE	361 - 363	48.339
103.	Iulianus Aug.	Constantinopolis	-	361 - 363	46.892
104.	Procopius	Constantinopolis	-	365 - 366	42.473
105.	Vrbs Roma	Thessalonica	-	330 - 335	49.369
106.	Vrbs Roma	Heraclea	-	335 - 337	40.405
107.	Vrbs Roma	Heraclea	-	335 - 337	48.450
108.	Vrbs Roma	Heraclea	-	335 - 337	48.451
109.	Constantinopolis	-	-	330 - 335	42.649
110.	Constantinopolis	-	-	330 - 335	49.367
111.	Constantinopolis	Cyzicus	-	330 - 337	40.406
112.	Constantinopolis	Antiochia	-	330 - 337	44.201
113.	Constantius II, Constantin II sau Constans	-	-	335 - 341	42.647
114.	Const. II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	42.646
115.	Const. II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	44.202
116.	Const. II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	44.204
117.	Const. II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	44.232
118.	Constantius II sau Gallus	-	-	351 - 361	44.969
119.	Constantius II sau Gallus	-	FTR	351 - 361	42.654
120.	Const. II, Gallus sau Iulianus	-	FTR	351 - 361	40.411
121.	Const. II, Gallus sau Iulianus	-	FTR	351 - 361	40.412
122.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	50.259
123.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	42.435
124.	Valens	-	SECVRITAS REIPVBLICAE	364 - 365	40.426
125.	Valens	-	SECVRITAS REIPVBLICAE	364 - 365	40.427
126.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	44.194
127.	Valens	Aquileia	-	364 - 367	44.191
128.	Valens	Nicomedia	SECVRITAS REIPVBLICAE	364 - 375	13.430
129.	Valens	Nicomedia	-	364 - 375	42.474
130.	Valens	-	GLORIA ROMANORVM	367 - 375	40.425

0	1	2	3	4	5
131.	Valens	Thessalonica	GLORIA ROMANORVM	367 - 375	48.618
132.	Valentinian I	Siscia	SECVRITAS REIPVBLICAE	367 - 375	40.424
133.	Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	367 - 375	46.893
134.	Valentinian I	Cyzicus	-	367 - 375	49.368
135.	Valens sau Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 365	40.428
136.	Valens sau Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 365	40.429
137.	Valens sau Valentinian I	Siscia	-	364 - 375	49.097
138.	Valentinian II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	383	50.262
139.	Valentinian II	-	SALVS-REI-PVBLICAE	383 - 392	50.218
140.	Valentinian II	Siscia	-	383 - 392	50.229
141.	Valentinian II	Antiochia	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 392	40.430
142.	Valentinian II	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	50.265
143.	Theodosius I	-	-	379 - 383	42.648
144.	Theodosius I	Thessalonica	-	383 - 392	50.205
145.	Theodosius I	Thessalonica	-	383 - 392	50.223
146.	Theodosius I	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	47.371
147.	Theodosius I	Constantinopolis	SALVS REI-PVBLICAE	388 - 392	40.434
148.	Theodosius I	Constantinopolis	SALVS REI-PVBLICAE	388 - 392	40.433
149.	Theodosius I	Constantinopolis	SALVS REI-PVBLICAE	388 - 392	40.432
150.	Theodosius I	Nicomedia	GLORIA ROMANORVM	392 - 395	40.431
151.	Arcadius	Cyzicus	VIRTVS-EXERCITI	383	40.437
152.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	383	40.436
153.	Arcadius	Thessalonica	-	383 - 392	50.225
154.	Arcadius	Thessalonica	-	383 - 392	50.224
155.	Arcadius	Constantinopolis	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 392	40.435
156.	Arcadius	Constantinopolis	-	383 - 392	50.211
157.	Arcadius	Siscia	-	383 - 384	42.518
158.	Arcadius	Heraclea	-	383 - 395	42.650
159.	Arcadius	Cyzicus	-	395 - 402	50.232
160.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	550.264
161.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.215
162.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.216
163.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	50.260
164.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	42.519
165.	Arcadius	Constantinopolis	-	395 - 408	42.439
166.	Arcadius	Constantinopolis	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	44.192
167.	Arcadius	Constantinopolis	-	395 - 408	44.195
168.	Arcadius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	49.096

0	1	2	3	4	5
169.	Arcadius	Heraclea	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	48.453
170.	Arcadius	Cyzicus	-	402 - 408	50.209
171.	Honorius	Cyzicus	GLORI-A ROMA-NORVM	408 - 423	50.212
172.	Honorius	Cyzicus	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.208
173.	Honorius	Heraclea	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	40.439
174.	Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	42.520
175.	Honorius	Nicomedia	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	40.438
176.	Honorius	Cyzicus	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	13.431
177.	Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	48.454
178.	Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	45.033
179.	Honorius	Constantinopolis	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	49.366
180.	Arcadius sau Honorius	Constantinopolis	-	395 - 408	42.475
181.	Arcadius sau Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	42.440
182.	Arcadius sau Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	48.455
183.	Arcadius sau Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	48.456
184.	Arcadius sau Honorius	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 408	48.457
185.	Arcadius, Honorius sau Theodosius II	-	GLORI-A ROMA-NORVM	400 - 408	44.970
186.	Eudoxia	Constantinopolis	-	400 - 404	50.222
187.	Emitent neprecizat	Thessalonica	GLORIA RO-MANORVM	330 - 335	48.461
188.	Emitent neprecizat	Constantinopolis	GLOR-IA EXERC-ITVS	335 - 341	45.035
189.	Emitent neprecizat	Nicomedia	GLORIA RO-MANORVM	336 - 337	42.477
190.	Emitent neprecizat	Cyzicus	GLOR-IAEXERC-ITVS	336 - 340	50.238
191.	Emitent neprecizat	-	GLOR-IA EXERC-ITVS	336 - 340	50.249
192.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	342 - 348	50.217
193.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	346 - 350	46.895
194.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	346 - 350	46.896
195.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	346 - 350	46.897
196.	Emitent neprecizat	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	346 - 378	45.034
197.	Emitent neprecizat	-	FTR	354 - 357	50.221
198.	Emitent neprecizat	-	FTR	354 - 357	50.214
199.	Emitent neprecizat	Siscia	FTR	354 - 357	50.231
200.	Emitent neprecizat	-	FTR	354 - 357	50.237
201.	Emitent neprecizat	-	FTR	354 - 357	50.247
202.	Emitent neprecizat	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 378	50.248

0	1	2	3	4	5
203.	Emitent neprecizat	-	SECVRITAS REIPVBLICAE	364 - 378	48.464
204.	Emitent neprecizat	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 378	45.036
205.	Emitent neprecizat	Constantinopolis	GLORIA RO-MANORVM	366 - 378	50.233
206.	Emitent neprecizat	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	50.219
207.	Emitent neprecizat	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	50.235
208.	Emitent neprecizat	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	50.250
209.	Emitent neprecizat	-	SALVS REI-PVBLICAE	383 - 395	47.372
210.	Emitent neprecizat	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.213
211.	Emitent neprecizat	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.227
212.	Emitent neprecizat	Constantinopolis	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.246
213.	Emitent neprecizat	-	VIRTVS-EXERCITI	395 - 402	50.241
214.	Emitent neprecizat	Nicomedia	GLOR-IA RO-MANORVM	402 - 408	50.244
215.	Emitent neprecizat	-	GLORIA RO-MANORVM	408 - 423	48.463
216.	Emitent neprecizat	-	VICTORIA AVGG	410 - 423	50.236

Anexa 3

Telița/La Pod, cf. V.H. Baumann, Peuce IX, 1984, 59 - 63

Nr. crt.	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arh. TL
0	1	2	3	4	5
1.	Constantin I	Heraclea	-	330 - 335	41.474
2.	Constantin I postum	Alexandria	-	337 - 341	41.477
3.	Constantin I postum	-	VN/MR	341 - 346	41.476
4.	Constans	Thessalonica	VICTORIAE DD AVGGQNN	341 - 346	41.484
5.	Constans	Cyzicus	-	341 - 346	41.483
6.	Constans	Heraclea	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	41.482
7.	Constans	Thessalonica	-	341 - 346	41.481
8.	Constantin I (postum)	Heraclea	-	341 - 346	42.274
9.	Constans	Nicomedia (?)	FT-R	346 - 350	42.253
10.	Constans	Constantinopolis	FEL TEMP RE-PARATIO	351 - 354	42.254
11.	Constantius II	Siscia	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	42.250
12.	Constantius II	Alexandria	GLOR-REXERC-ITVS	337 - 341	42.251
13.	Constantius II	Thessalonica	-	337 - 341	41.479
14.	Constantius II	Constantinopolis	-	337 - 341	41.485

0	1	2	3	4	5
15.	Constantius II	Alexandria (?)	GLOR-IAEXERC-ITVS	337 - 341	42.249
16.	Constantius II	Constantinopolis	-	337 - 341	41.493
17.	Constantius II	Heraclea	-	341 - 346	41.513
18.	Constantius II	Heraclea (?)	-	341 - 346	41.490
19.	Constantius II	-	FT-R	346 - 350	42.252
20.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	42.258
21.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	42.259
22.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	42.260
23.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	42.261
24.	Constantius II	-	FT-R	351 - 361	42.256
25.	Constantius II	Nicomedia (?)	-	351 - 354	41.497
26.	Constantius II	Nicomedia (?)	-	351 - 354	41.495
27.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 354	41.492
28.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	41.489
29.	Constantius II	Constantinopolis	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	42.277
30.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	41.500
31.	Constantius II	-	FTR (FH ₃)	351 - 361	41.488
32.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 361	41.494
33.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 361	41.503
34.	Constantius II	-	FTR	351 - 361	41.498
35.	Constantius II	-	FTR (FH ₃)	351 - 361	41.518
36.	Constantius II	-	FTR (FH ₃)	351 - 361	41.516
37.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	353 - 354	42.257
38.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	353 - 360	42.262
39.	Constantius II	Roma	FT-R	355 - 360	42.263
40.	Constantius II	Thessalonica	FTR	355 - 361	41.496
41.	Constantius II	Constantinopolis	-	355 - 361	41.491
42.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	42.268
43.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	42.269
44.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	42.264
45.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	42.265
46.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	42.266
47.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	41.478
48.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	41.475
49.	Constantius II	Heraclea (?)	-	355 - 361	41.519
50.	Constantius II	Nicomedia	-	355 - 361	41.521
51.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	41.520
52.	Const. Gallus	Cyzicus(Δ)	-	351 - 354	41.501
53.	Const. Gallus	Cyzicus (A)	-	351 - 354	41.502
54.	Const. Gallus	Thessalonica	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	42.255

0	1	2	3	4	5
55.	Const. Gallus	-	FTR	351 - 354	41.515
56.	Magnentius	Lugdunum	VICTORIAE DDNN ET CAES.	351 - 353	42.267
57.	Iulianus Caes.	-	SPES REIPVBLICE	355 - 361	41.487
58.	Iulianus Caes.	Constantinopolis	-	355 - 361	41.486
59.	Iulianus Aug.	Cyzicus	-	361 - 363	41.504
60.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	41.508
61.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	41.507
62.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	41.506
63.	Valens	Antiochia	VOT/XX/MVLT/XX	364 - 367	41.510
64.	Valens	Heraclea	-	364 - 367	41.513
65.	Valens	Siscia	GLORIA RO-MANORVM	364 - 367	42.270
66.	Valens	-	<i>Revers tocit</i>	365 - 378	
67.	Valens	Constantinopolis	-	367 - 375	41.505
68.	Valentinian I	Constantinopolis	-	364 - 367	41.511
69.	Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 375	41.512
70.	Valens, Valentinian I sau Gratian	-	GLORIA ROMANORVM	366 - 375	41.517
71.	Valens, Valentinian I sau Gratian	-	GLORIA RO-MANORVM	367 - 375	42.272
72.	Valentinian I sau Gratian	-	<i>Revers tocit</i>	367 - 375(?)	42.273
73.	Gratianus	-	GLORIA NO-VI SAECVLI	367 - 375	42.275
74.	Gratianus	-	<i>Revers tocit</i>	367 - 375	42.276
75.	Theodosius I (?)	-	<i>Revers tocit</i>	post 383	42.279
76.	Honorius (?)	-	<i>Revers tocit</i>	?	42.278
77.	Neprecizat	-	<i>Tocită (FTR?)</i>	351 - 354	41.499

Anexa 4

Niculitel - Bazilica, cf. V.H. Baumann, Acta MNap/XIV/1977, 252 - 253;
Peuce X(1)/1991, 124 - 125.

Nr. crt.	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arh. Tl.
0	1	2	3	4	5
1.	Constantin I	Siscia	-	313 - 316	10.525
2.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	10.526
3.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	40.024

0	1	2	3	4	5
4.	Constantin I	Nicomedia	-	337 - 341	10.527
5.	Crispus	Thessalonica	-	324 - 326	10.520
6.	Constantin II	Thessalonica	GLORI-AEXERCITVS	330 - 335	10.503
7.	Constans	Roma (?)	GLORI-AEXERC-ITVS	335 - 337	10.518
8.	Constans	-	GLORI-AEXERC-ITVS	335 - 337	11.118
9.	Constans	Thessalonica	VICTORIAE DDAVGGQNN	341 - 346	10.500
10.	Constans	-	FTR	346 - 350	44.051
11.	Constantius II	Constantinopolis	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	44.035
12.	Constantius II	Cyzicus	-	335 - 337	44.039
13.	Constantius II	Thessalonica	-	337 - 361	10.522
14.	Constantius II	Siscia	VICTORIAE DDAVGGQNN	341 - 346	44.026
15.	Constantius II	Constantinopolis	-	341 - 346	10.506
16.	Constantius II	Thessalonica	-	346 - 350	10.508
17.	Constantius II	Constantinopolis	-	346 - 350	44.030
18.	Constantius II	-	FTR	346 - 350	44.003
19.	Constantius II	Aquileia	-	346 - 350	10.516
20.	Constantius II	-	FT-R	346 - 350	10.524
21.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	10.517
22.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	348 - 350	10.495
23.	Constantius II	-	FT-R	348 - 354	10.496
24.	Constantius II	-	FTR	348 - 361	10.504
25.	Constantius II	-	FTR	348 - 361	10.515
26.	Constantius II	-	FTR	348 - 361	10.521
27.	Constantius II	-	FTR	348 - 361	10.531
28.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 354	44.025
29.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 354	44.028
30.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	44.029
31.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 354	10.528
32.	Constantius II	Nicomedia	-	351 - 354	10.501
33.	Constantius II	-	FTR(FH3)	351 - 361	44.036
34.	Const. Gallus	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	10.502
35.	Iulianus Cas.	-	SPES REIPVBL.	355 - 361	10.532
36.	Valens	Cyzicus	SECVRITAS REI-PVBLICAE	364 - 365	44.286
37.	Valens	Nicomedia	-	364 - 365	44.287
38.	Valens	-	?	364 - 375	10.519
39.	Valens	Thessalonica	-	364 - 375	10.514
40.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 375	10.523
41.	Valens	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 375	10.530
42.	Valens	-	?	367 - 375	10.507
43.	Valens	Constantinopolis	-	367 - 375	10.505

0	1	2	3	4	5
44.	Constantius Gallus	Constantinopolis	siliqua * VOTIS/XXX/MVLTIS/XXXX	351 - 353	44.038
45.	Valentinian I	Constantinopolis	SECVRITAS-REIPVBLICAE	367 - 375	10.498
46.	Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 375	10.510
47.	Valens, Valentinian I	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 365	10.511
48.	Valens, Valentinian I	-	GLORIA ROMANORVM	367 - 375	10.512
49.	Valentinian II	Constantinopolis	-	383 - 392	10.509
50.	Honorius	-	CONCORDIA AVG sau AVGGG	395 - 402	10.529
51.	Honorius	-	GLORIA-ROMANORVM	395 - 408	10.513
52.	Theodosius II	Nicomedia	-	402 - 408	10.499
53.	Theodosius II	-	GLORIA ROMANORVM	408 - 423	10.497

* Lectură corectă în Dacia XXXVI/1992; cf. și Mihaela Iacob (1996).

Anexa 5

Telița-Amza, cf. V.H. Baumann, Bibl.IP (1), 1995, 110 - 119

Nr. crt.	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arh. TL
0	1	2	3	4	5
1.	Diocletianus	-	CONCORDIA/MI-LITVM	295 - 296	49.891
2.	Diocletianus	Heraclea	CONCORDIA AVGG	295 - 298	47.331
3.	Diocletianus	Heraclea	CONCORDIA AVGG	295 - 298	47.330
4.	Diocletianus	Heraclea	CONCORDIAMILI-TVM	295 - 299	48.301
5.	Maximianus Herc.	-	CONCORDIAMILI-TVM	295 - 299	48.295
6.	Maximinus Daia	Thessalonica	-	308 - 310	47.327
7.	Maximinus Daia	Cyzicus	-	311 - 312	49.883
8.	Licinius I	Cyzicus	IOVICON-SERVATORI	311 - 312	48.214
9.	Licinius I	Thessalonica	IOVICONSERVATORIAVGGNN	312 - 313	47.328
10.	Licinius I	Heraclea	PROVIDENTIAE AVGG	318 - 320	49.926
11.	Constantin I	Roma	SOLIINVIC-TOCOMITI	312 - 313	47.214
12.	Constantin I	Siscia	-	313	48.303
13.	Constantin I	Roma	SOLIINV-I-CTO/COMITI	313	48.142
14.	Constantin I	Heraclea	IOVICONSERVATORIAVGGNN	313 - 314	47.318
15.	Constantin I	-	IOVICONSE-RVATORI AVGGNN	317 - 318	49.927
16.	Constantin I	Thessalonica	IOVICONS-ERVATORI	317 - 318	49.882
17.	Constantin I	Siscia (?)	VICTORIAE LAETAE PRINC/PERP VOT/PR	318 - 320	49.887

0	1	2	3	4	5
18.	Constantin I	Cyzicus	PROVIDENTIAEAVGG	324 - 330	48.220
19.	Constantin I	Heraclea	-	324 - 330	48.236
20.	Constantin I	Nicomedia	-	324 - 330	47.317
21.	Constantin I	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	47.306
22.	Constantin I	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	49.880
23.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	49.924
24.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	47.354
25.	Constantin I	Antiochia	-	335 - 337	49.918
26.	Constantin I	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 337	49.917
27.	Constantin I postum	Cyzicus	-	337 - 339	49.913
28.	Constantin I postum	-	VN/MR (?)	341 - 346	48.230
29.	Constantin I postum	Nicomedia	VN/MR	341 - 346	47.303
30.	Constantin I postum	-	VN/MR	341 - 346	47.304
31.	Crispus	Cyzicus	-	317 - 320	47.337
32.	Crispus	Siscia	CAESARVMNOSTRORVM	321 - 324	47.326
33.	Licinius II	Heraclea	PROVIDEN-TIAE CAESS	318 - 320	48.429
34.	Licinius II	Heraclea	-	321 - 324	47.329
35.	Licinius II	Heraclea	IOVICONSERVATORI	321 - 324	49.881
36.	Constantin II	Antiochia	-	324 - 330	47.325
37.	Constantin II	Antiochia	-	330 - 335	48.212
38.	Constantin II	Antiochia	-	330 - 335	48.226
39.	Constantin II	Heraclea	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	49.877
40.	Constantin II	Cyzicus	GLOR-IA EXERC-ITVS	332 - 335	49.919
41.	Constantin II	Thessalonica	-	335 - 337	48.221
42.	Vrbs Roma	Roma	<i>Lvpa capitolina</i>	330 - 335	49.879
43.	Constantinopolis	Thessalonica	-	330 - 335	49.878
44.	Constantinopolis	Thessalonica	-	330 - 335	49.920
45.	Constans	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	48.229
46.	Constans	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	48.213
47.	Constans	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	48.228
48.	Constans	Nicomedia	-	335 - 337	47.316
49.	Constans	Cyzicus	GLOR-IAEXERC-ITVS	337 - 339	49.875
50.	Constans	Cyzicus	-	337 - 341	49.910
51.	Constans	Siscia	-	341 - 346	49.874
52.	Constans	Cyzicus	-	341 - 346	49.904
53.	Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.909

0	1	2	3	4	5
54.	Constans	Antiochia	-	341 - 346	49.908
55.	Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.903
56.	Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.822
57.	Constans	-	VICTORIAEDDAVGGQNN	341 - 346	47.313
58.	Constans	Heraclea	-	341 - 346	47.355
59.	Constantius II	Cyzicus	-	320 - 335	47.360
60.	Constantius II	-	GLORIA EXERCITVS	330 - 335	49.923
61.	Constantius II	-	GLORI-AEXER-CITVS	330 - 335	49.921
62.	Constantius II	Cyzicus	-	335 - 337	49.916
63.	Constantius II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 337	47.365
64.	Constantius II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 339	48.215
65.	Constantius II	Antiochia	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 341	49.876
66.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	337 - 341	47.357
67.	Constantius II	Lugdunum	AETERNA PIETAS	337 - 341	47.312
68.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	337 - 341	47.362
69.	Constantius II	Heraclea	-	341 - 346	48.223
70.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	48.229
71.	Constantius II	Constantinopolis	-	341 - 346	48.289
72.	Constantius II	Siscia	-	341 - 346	47.314
73.	Constantius II	Cyzicus	-	346 - 350	47.323
74.	Constantius II	Heraclea	-	346 - 350	47.324
75.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	48.222
76.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	48.296
77.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	48.216
78.	Constantius II	-	FT-R	346 - 354	48.288
79.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 353	47.356
80.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	48.430
81.	Constantius II	Constantinopolis	-	351 - 354	48.426
82.	Constantius II	Sirmium	-	351 - 354	47.322
83.	Constantius II	Heraclea	-	351 - 354	47.320
84.	Constantius II	Thessalonica	-	351 - 354	47.315
85.	Constantius II	Nicomedia	-	351 - 354	48.291
86.	Constantius II	Thessalonica	-	351 - 354	47.361
87.	Constantius II	-	FTR	351 - 356	47.310
88.	Constantius II	Thessalonica	FT-R	354	49.872
89.	Constantius II	-	FTR (FH3)	354 - 358	49.897
90.	Constantius II	-	FTR	354 - 358	49.898
91.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	48.232
92.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	48.233
93.	Constantius II	Thessalonica	FT-R	356 - 358	49.871
94.	Constantius II	-	SPESREI-PVBLICE	355 - 365	47.363

0	1	2	3	4	5
95.	Constantius II	Sirmium	-	355 - 361	47.311
96.	Constantius II	-	FEL TEMPRE-PARATIO	355 - 361	47.309
97.	Constantius II	-	SPES RE-PVBLICE	355 - 361	47.308
98.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	47.307
99.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	47.379
100.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	47.359
101.	Constantius II	Antiochia	-	355 - 361	47.358
102.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICE	358 - 361	47.338
103.	Constantius Gallus	Constantinopolis	-	351 - 353	47.364
104.	Constantius Gallus	Constantinopolis	-	351 - 354	47.319
105.	Constantius Gallus	-	FELTEMPERATIO	351 - 354	49.873
106.	Constantius Gallus	Constantinopolis (?)	FTR	354	49.900
107.	Const.II sau Constans	Cyzicus	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	47.305
108.	Const.II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	48.290
109.	Const.II sau Iulian Caes.	-	SPESREI/PVBLICE	355 - 361	50.400
110.	Const.II sau Iulian Caes.	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	50.401
111.	Iulianus Caes.	Heraclea	-	355 - 361	47.321
112.	Iulianus Caes.	-	SPESREPVBLICE	355 - 361	-
113.	Iulianus Caes.	Nicomedia	-	358 - 361	49.870
114.	Iulianus Aug.	Cyzicus	-	361 - 363	47.341
115.	Valens	Heraclea	-	364 - 365	48.221
116.	Valens	Constantinopolis	-	366 - 367	48.292
117.	Valens	Thessalonica	-	367 - 375	47.302
118.	Valentinian I	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 367	47.301
119.	Procopius	Constantinopolis (?)	REPARATIO FELTEMP	365 - 366	49.869
120.	Valens., Val.I sau Gratian	Constantinopolis	-	364 - 375	47.367
121.	Valentinian I și Valens	Cyzicus	-	364 - 365	48.294
122.	Valentinian I și Valens	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 365	50.402
123.	Valentinian I și Valens	Constantinopolis	-	365 - 375	48.302
124.	Val.I, Valens, Gratian, Val.III	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 378	48.297

0	1	2	3	4	5
125.	Valens sau Gratian	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	367 - 375	47.366
126.	Valens sau Gratian	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	364 - 378	50.403
127.	Arcadius	-	SALVS/REIPVBLICAE	383 - 392	48.237
128.	Aelia Flaccilla	Constantinopolis	-	383 - 392	48.293
129.	Emitent neprecizat	Cyzicus	GENIO AVGG ET-CAESARVM NN	294 - 307	49.928
130.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	330 - 335	49.922
131.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	49.915
132.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	49.914
133.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	49.912
134.	Emitent neprecizat	Heraclea	GLOR-IA EXERCITVS	337 - 341	49.911
135.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS (barbarizată)	337 - 346 (?)	49.886
136.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.901
137.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.902
138.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.905
139.	Emitent neprecizat	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.906
140.	Emitent neprecizat	Constantinopolis	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	49.907
141.	Emitent neprecizat	-	FTR	354 - 356	49.899
142.	Emitent neprecizat	-	FTR (FH3)	356 - 358	49.893

Anexa 6

Telița-Hogea/Valea Morilor, cf. V.H. Baumann, *Bibl.IP* (1), 1995, 272 sqq.

Nr. crt.	Emitent	Centru monetar	Tip monetar	Anii	Nr.inv. Muz. Arh. TL.
1.	Diocletianus	Heraclea	CONCORDIAE-MILITVM	294 - 296	50.091
2.	Maximinus Herc.	Siscia	-	311	50.092
3.	Galerius	Heraclea	-	310	44.283
4.	Licinius I	Thessalonica	-	312 - 313	49.706
5.	Licinius I	Heraclea	-	315 - 326	50.086
6.	Constantin I	Aquileia	-	312 - 317	44.017
7.	Constantin I	Heraclea	-	313 - 324	44.047
8.	Constantin I	Trevere	-	318 - 319	44.282
9.	Constantin I	Constantinopolis	-	330 - 335	44.266
10.	Constantin I	Thessalonica	GLORIA EXERCITVS	330 - 335	49.146
11.	Constantin I	Cyzicus	-	335 - 337	44.001
12.	Constantin I postum	-	AETERNA PIETAS	337 - 341	50.084

0	1	2	3	4	5
13.	Crispus	Nicomedia	IOVI CONS-ERVATORI	321 - 324	49.860
14.	Constantin II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	330 - 335	49.866
15.	Constantin II	Cyzicus	-	330 - 334	50.087
16.	Constantin II	-	SPES REIPVBLICAE	335 - 341	49.716
17.	Constantin II	Nicomedia	-	337 - 341	49.868
18.	Constans	Cyzicus	-	337 - 339	44.267
19.	Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	48.298
20.	Constantius II	-	CAESARVM NOSTRORVM	320 - 324	49.856
21.	Constantius II	-	GLOR-IAEXERC-ITVS	335 - 341	49.711
22.	Constantius II	-	FTR	335 - 341	49.713
23.	Constantius II	-	FTR	335 - 341	49.712
24.	Constantius II	-	FELTEMP/RE-PARATIO	335 - 341	49.714
25.	Constantius II	-	GLORIA EXERCITVS	337 - 341	49.867
26.	Constantius II	-	VOT/XX/MVLT/XXX	342 - 348	49.138
27.	Constantius II	-	FTR	346 - 350	44.019
28.	Constantius II	Constantinopolis	-	346 - 350	43.996
29.	Constantius II	Heraclea	FTR	346 - 350	44.048
30.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	48.217
31.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	48.224
32.	Constantius II	-	FTR	346 - 354	48.219
33.	Constantius II	-	FELTEMP/RE-PARATIO	346 - 354	49.853
34.	Constantius II	-	FTR	346 - 361	43.992
35.	Constantius II	-	FTR	346 - 361	43.993
36.	Constantius II	-	FTR	351 - 356	44.277
37.	Constantius II	Sirmium	-	354 - 355	49.708
38.	Constantius II	-	FTR(FH3)	354 - 358	49.145
39.	Constantius II	-	FELTEMP/RE-PARATIO	351 - 361	44.268
40.	Constantius II	Sirmium	-	351 - 361	44.270
41.	Constantius II	Cyzicus	-	351 - 361	44.269
42.	Constantius II	-	FELTEMP/RE-PARATIO	354 - 358	49.715
43.	Constantius II	-	FTR	354 - 358	49.854
44.	Constantius II	-	SPES RE-PVBLICE	355 - 361	48.218
45.	Constantius II	Nicomedia	FELTEMP/RE-PARATIO	355 - 361	49.861
46.	Constantius II	-	SPES REI-PVBLICAE	355 - 361	43.994
47.	Constantius II	-	SPES REIPVBLICE	358 - 361	49.141
48.	Constantius II	-	FTR	?	50.089
49.	Const. II sau Constans	-	VOT/XX/MVLT/XXX	341 - 346	44.276
50.	Const. Gallus	Heraclea	-	351 - 354	49.858
51.	Const. Gallus	Nicomedia	-	354 - 355	49.137

0	1	2	3	4	5
52.	Const. Gallus	-	FTR(FH)	354 - 355	49.139
53.	Const. Gallus	Constantinopolis	-	354 - 355	44.272
54.	Const. II și Const. Gallus	-	FEL TEMPRE-PARATIO	351 - 354	44.045
55.	Const. II și Const. Gallus	Siscia (?)	FTR(FH)	351 - 361	44.271
56.	Const. II, Gallus sau Iulianus	Siscia	FTR	351 - 361	44.279
57.	Iulianus Caes.	-	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	43.999
58.	Iulianus Caes.	Cyzicus	-	355 - 361	50.088
59.	Iulianus Caes.	Thessalonica	-	355 - 361	44.002
60.	Iulianus Caes.	Heraclea	SPES REI-PVBLICE	355 - 361	44.273
61.	Iulianus Aug.	Antiochia	-	361 - 363	48.235
62.	Iulianus Aug.	Constantinopolis	VOT/X/MVLT/XX	361 - 363	44.278
63.	Iulianus Aug.	Constantinopolis	-	361 - 363	49.142
64.	Iulianus sau Iovianus	-	VOT/K/MVLT/XX sau VOT/V/MVLT/X	361 - 364	44.044
65.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	44.274
66.	Valens	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 367	49.855
67.	Valens	-	GLORIA RO-MANORVM	364 - 365	43.991
68.	Valens	Constantinopolis	-	364 - 365	43.990
69.	Procopius	Heraclea	REPARATI-O FELTEMP	365 - 366	44.275
70.	Vrbs Roma	Heraclea	-	330 - 335	50.085
71.	Vrbs Roma	Roma	<i>Lupa capitolina</i>	330 - 335	49.151
72.	Vrbs Roma	Roma	<i>Lupa capitolina</i>	330 - 335	49.152
73.	Vrbs Roma	Nicomedia	-	335 - 337	43.997
74.	Vrbs Roma	-	GLORIA EXERCITVS	337 - 341	49.867
75.	Vrbs Roma	Roma	-	350 - 352	49.859
76.	Valentinian I	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	346 - 350	43.995
77.	Valentinian I	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	367 - 375	44.018
78.	Valentinian I	Constantinopolis	-	367 - 375	44.046
79.	Valentinian I	-	SECVRITAS-REIPVBLICAE	367 - 375	43.998
80.	Theodosius I	Constantinopolis	GLORIA RO-MANORVM	383	49.857
81.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	335 - 341	49.140
82.	Emitent neprecizat	-	GLORIA EXERCITVS	336 - 341	49.865
83.	Emitent neprecizat	Roma	-	337 - 341	49.144
84.	Emitent neprecizat	-	FTR (2 captivi)	348 - 351	49.863
85.	Emitent neprecizat	-	GLORIA ROMANORVM	post 350	49.864
86.	Emitent neprecizat	-	SECVRITAS REIPVBLICAE	364 - 378	49.709